

Årsrapport 2024

ULF Karlstadsnoden

Förord

Detta är årsrapporten för Karlstadnoden i ULF-projektet för året 2024 och är den sista rapporten för Karlstadsnoden, som avslutas i och med årsskiftet 24/25. Rapporten omfattar aktiviteterna i nodens fyra lärosäten: Högskolan Halmstad, Högskolan Väst, Karlstads universitet och Linköpings universitet

Årsrapporten inleds med en sammanfattande reflektion över Karlstadnodens arbete under 2017-2024, därefter följer en rapport för det nodövergripande arbetet under året och delrapporter från varje lärosäte

Delrapporterna innehåller kortfattade beskrivningar av målsättningar, organisation, arbete och aktivitet under året. Avsiktsförklaringen, som undertecknats av nodens fyra lärosäten, har gett inriktningen för arbetet. Det handlar om att flera olika modeller för samverkan mellan lärosäten och huvudmän kring praktikhäns forskning ska utvecklas och att dessa ska prövas lokalt inom tre områden:

- särskilda anställningar och uppdrag,
- aktiviteter för att bedriva och stärka praktikhäns forskning utifrån förskolan/skolans behov,
- skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktikhäns forskning och verksamhetsutveckling.

Rapportens disposition är därför baserad på dessa punkter.

Delrapporterna är inskickade från ULF-koordinatorer vid respektive lärosäte. Ansvarig för sammanställningen är Yvonne Liljekvist, Karlstads universitet.

KARLSTADNODEN – ETT STEG MOT FORSKNINGSFRASTRUKTUR FÖR VERKSAMHETERNAS BEHOV	5
KORT SAMMANFATTNING AV ARBETET PÅ NOD- OCH NATIONELL NIVÅ 2024.....	7
HÖGSKOLAN HALMSTAD.....	9
MÅLSÄTTNINGAR FÖR ÅRET	10
ORGANISATION	10
<i>Samverkan för lärande och utveckling (SamLär).....</i>	<i>10</i>
<i>Operativ grupp för ULF.....</i>	<i>11</i>
<i>Utvecklingsgrupp Övningsförskolor/-skolor.....</i>	<i>11</i>
<i>Regional samordningsgrupp</i>	<i>12</i>
<i>Preinterimistisk och interimistisk ledningsgrupp ULF Nod Syd.....</i>	<i>12</i>
ARBETE OCH AKTIVITET UNDER ÅRET	12
SAMVERKANSMODELLER	12
<i>Särskilda anställningar och uppdrag.....</i>	<i>12</i>
<i>Aktiviteter för att bedriva och stärka praktisknära forskning utifrån förskolan/skolans behov</i>	<i>13</i>
<i>Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att samverka i praktisknära forskning och verksamhetsutveckling</i>	<i>15</i>
<i>Projekt</i>	<i>15</i>
ERFARENHETER AV ATT TECKNA AVTAL	16
ERFARENHETER AV SPRIDNING AV RESULTAT	18
HÖGSKOLAN VÄST	23
MÅLSÄTTNINGAR FÖR ÅRET	24
ORGANISATION	24
ARBETE OCH AKTIVITET UNDER ÅRET	25
SAMVERKANSMODELLER	25
<i>Särskilda anställningar och uppdrag.....</i>	<i>25</i>
<i>Aktiviteter för att bedriva och stärka praktisknära forskning utifrån förskolan/skolans behov</i>	<i>25</i>
<i>Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktisknära forskning och verksamhetsutveckling</i>	<i>26</i>
<i>Erfarenheter av att teckna avtal</i>	<i>27</i>
<i>Erfarenheter av spridning av resultat</i>	<i>29</i>
REFLEKTIONER.....	30
<i>Att skapa en ULF-forskare.....</i>	<i>30</i>
<i>Att skapa en mottagarkompetens för ULF hos huvudman</i>	<i>30</i>
<i>ULF-kommunikation</i>	<i>30</i>
<i>Olika utvecklingsprojekt parallellt inom skolan</i>	<i>30</i>
<i>Ekonomisk resurs – svårt med planering och långsiktighet</i>	<i>30</i>
KARLSTADS UNIVERSITET	31
MÅLSÄTTNINGAR FÖR ÅRET	32
ORGANISATION	32
ARBETE OCH AKTIVITET UNDER ÅRET	32
<i>Särskilda anställningar och uppdrag.....</i>	<i>32</i>
<i>Aktiviteter för att bedriva och stärka praktisknära forskning utifrån förskolan/skolans behov</i>	<i>33</i>
<i>Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktisknära forskning och verksamhetsutveckling</i>	<i>33</i>
<i>Erfarenheter av att teckna avtal</i>	<i>34</i>

<i>Erfarenheter av spridning av resultat</i>	39
<i>Övrigt av intresse</i>	39
LINKÖPINGS UNIVERSITET	41
MÅLSÄTTNINGAR FÖR ÅRET	42
ORGANISATION	42
<i>Översyn över styrnings-, berednings och beslutsstrukturer</i>	44
<i>Övriga förändringar med start 2025</i>	44
ARBETE OCH AKTIVITET UNDER ÅRET	44
<i>Samverkansmodeller</i>	45
<i>Särskilda anställningar och uppdrag</i>	60
<i>Erfarenheter av arbetet med ULF</i>	61
<i>Aktiviteter för att bedriva och stärka praktknära forskning utifrån förskolan/skolans behov</i>	61
<i>Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktknära forskning och verksamhetsutveckling</i>	62
<i>Erfarenheter av att teckna avtal</i>	63
ERFARENHETER AV SPRIDNING AV RESULTAT	68
ÖVRIGT AV INTRESSE	68
<i>Nya noden</i>	69
<i>Etikdiskussioner</i>	69
<i>Uppföljning av målen för 2024</i>	70
<i>Utvecklingsområden 2025</i>	71
EKONOMISK RAPPORT 2024	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.

Karlstadnoden – ett steg mot forskningsinfrastruktur för verksamheternas behov

ULF står för utbildning, lärande och forskning i samverkan mellan skola och akademi. Det var först en försöksverksamhet, som genomfördes på uppdrag av regeringen mellan år 2017 och 2021, och som sedan förlängdes till 2024 som en övergång till permanent verksamhet. Under åren 2017–2024 har ULF-arbetet organiserats i fyra noder. I Karlstadnoden har Högskolan i Halmstad, Högskolan Väst, Linköpings universitet och Karlstads universitet arbetat tillsammans med skolhuvudmän och verksamma i förskola och skola. Från 2025 kommer ULF-arbetet att organiseras i fem nya noder och Karlstadnoden avslutas.

Men vad är det vi tar med oss in i de nya noderna? Vad är det vi har gjort under de här första åtta ULF-åren i Karlstadnoden? Om vi gör en uppräknings av allt som hänt, och allt vi lärt oss, så skulle det bli en mycket lång text. Det har varit en stor verksamhet i noden, som på olika sätt bidragit till att utveckla och pröva hållbara samverkansmodeller mellan akademi och skola vad gäller praktisk forskning, skolverksamhet och lärarutbildning. För att ta del av arbetet mer på detaljnivå, så kan man läsa vidare på www.ulfavtal.se och på respektive lärosätes webbsidor.

Under åren har sammanlagt över 80 kortare och längre forskningsprojekt genomförts inom Karlstadnoden. Projekten har genomförts tillsammans ett drygt fyrtiotal skolhuvudmän både fristående och kommunala, eller i samarbete mellan lärosäte och kunskapsförbund eller regionala utvecklingscentra. Det har också handlat om projekt i övningskolor och övningsförskolor och vid lärarutbildningen.

Projekten har omfattat barn och elever i förskolor, grundskolor, fritidshem, särskolor, gymnasieskolor, vuxenutbildning, SFI och folkhögskola, samt studenter vid lärarprogram. De ämnen och ämnesområden som varit i fokus för projekten har varit skiftande: svenska, SVA, engelska och andra språk, matematik, teknik, samhällsorienterande ämnen, yrkesämnen, psykologi, och allmänna kurser. Men det har också varit projekt med bredare ansatser omfattande alla ämnen i en viss skolform, eller ämnesövergripande projekt, som till exempel hållbar utveckling. Andra studier har behandlat olika aspekter på lärande och undervisning som ledarskap, digital kompetens eller arbetsplatsförlagt lärande (APL). De verksamma i projekten har varit förskollärare, grundskollärare, ämneslärare, skolledare, skolchefer, bibliotekarie, förstelärare, mellanledare, lektorer i skolan, lärarutbildare och forskare inom akademien. Sammantaget betyder det att aktiviteten i noden har varit både bred och djup, och involverat personer med många olika kompetenser för att forskningsprojekten ska kunna fylla det behov av kunskap som identifierats.

Men aktiviteten i Karlstadnoden har inte bara skett inom forskningsprojekten, utan har också handlat om spridning av kunskap och inte minst det viktiga arbetet

att bygga upp strukturer *för, om, med* och *i* praktikinära forskning i samverkan. Nodens ULF-arbete har ägt rum i arenor och miljöer där möten sker för att tillvarata initiativ, kunskap och kompetens, samt upparbeta kapacitet att samordna, sprida och utveckla praktikinära forskning.

Under projekttiden har verksamma inom nodens ULF-arbete publicerat över 70 vetenskapliga och populärvetenskapliga texter, ett trettiotal konferensbidrag och minst 30 andra typer av format som poddar, bloggar, debattartiklar, filmer, rapporter, föredrag osv.

Det finns ett tiotal välfungerande forskningsmiljöer i nodens verksamhetsområde där verksamma deltar i seminarier och andra aktiviteter. Det handlar om miljöer som omfattar forskning inom skolutveckling, ämnesdidaktik (olika ämnen), och pedagogiskt arbete. I dessa miljöer ingår nätverk av lärare och skolledare, samt verksamma med förenade tjänster. De har också blivit naturliga miljöer för intresserade verksamma lärare/förskollärare som tidigare deltagit i forskningsprojekt inom ULF. Ofta sker olika seminarier i hybridform, vilket underlättar för verksamma i skolor och förskolor att delta och det leder till samarbete över både lärosätessgränser och nationsgränser. Att arbeta online tillsammans var något som vi utvecklade under pandemiåren, vilka präglade delar av forskningsprojekttiden i Karlstadnoden

Arenorna består också av återkommande "happenings" och samtalsytor där konstruktiva och kreativa möten kan ske. Det handlar bland annat om konferenser där verksamma i skola och akademi deltar och delar; om Samverkansdagar, ForskningsAW, Dialogkonferenser och Rundabordssamtal för att göra behovsinventeringar. En viktig del har också varit mindre skrivinternat och workshops som anordnats inom flera projektgrupper, för att skriva vetenskapliga och populärvetenskapliga texter tillsammans. Det finns också läsgrupper av rektorer eller lärare som granskar det som skrivs för att det ska fungera för respektive målgrupp och möjligheter att kommunicera sin forskning på ett bra sätt till exempel i tidskiften Venue.

Mer strikt formaliserade ytor för samverkan och utveckling finns också i form av gemensamma forskarskolor, ett brett utbud av magister och masterutbildningar, och gemensamma åtaganden i relation till examensarbeten och VFU, men också i form av förenade tjänster. Detta är en viktig typ av samverkansmodell för ULF. Det handlar om att bygga mellan olika organisationstyper och få flera "översättare" – så vi bättre förstår varandras förutsättningar. Inom projekt med förenade anställningar har dels verksamma i skola och förskola fått del i tjänst som forskningstid och kunnat delta i forskningsprojekt och få tillgång till en forskningsmiljö på ett mer ordnat sätt, dels har verksamma inom akademien haft del av tjänst i skola/förskola för att bättre förstå praktiken och dess villkor.

Sammanfattningsvis har intentionerna i den överenskommelse som tecknades mellan lärosätena i Karlstadnoden under 2017 fullgjorts. Det handlade om att i dialog och samverkan mellan skolhuvudmän och lärosäten arbeta för att skapa miljöer och strukturer där utvecklingen av samverkansmodeller göra det möjligt att bygga en mer hållbar infrastruktur för forsknings- och utvecklingsarbete med målet att skapa bättre möjligheter för elever att lära.

Det är nu dags att säga tack och adjö till Karlstadnoden och formulera ett stort tack till alla "ULF-are" för allt som åstadkommits under de här första åtta åren i ULF. I den nya organisationen kommer vi att ta med oss alla våra erfarenheter och fortsätta arbetet med att utveckla, pröva och etablera hållbara samverkansmodeller mellan skola och akademi för att stärka skolans, förskolans och lärarutbildningarnas, vetenskapliga grund och det vetenskapliga förhållningssättet i våra respektive utbildningar.

Kort sammanfattning av arbetet på nod- och nationell nivå 2024

För ägaruniversiteten har koordinatörerna varit verksamma på nationella nivån, så även Karlstadsnodens koordinatörer. Under 2024 har arbetet slutförts i de parts-gemensamma grupperna ULF-S (strategiska gruppen) och ULF-O (operativa gruppen). Dessa grupper har bestått av fyra representanter från lärosätena (via SUHF) och fyra från skolhuvudmannorganisationerna (via IFOUS), senare förstärkt med representanter från kommande noder och med stöd av ULF-B (ägaruniversitetens koordinatörer) och en kommunikatorsgrupp. Men arbete har också pågått interimistiskt för att förbereda övergången till fem noder. Eftersom lärosätena i Karlstadnoden kommer ingå i tre olika noder efter 2024, så har merparten av arbetet på nationell och nodnivå varit inriktat på framtiden och att avsluta Karlstadnoden.

Under året har medel transfererats till skolhuvudman på nationell nivå (IFOUS), som ersättning för deltagande i ULF-S och ULF-O. Medel har också avsatts till arbetande ordförande på nationella nivån, och för internat för samtliga medlemmar i nya och gamla styrgrupper på nationell nivå.

Karlstadnodens verksamma deltagit i de ULF-bazarer som anordnats (online), där olika förslag diskuterats och erfarenheter utbytts på nationell nivå.

Arbetet på nationell nivå finns dokumenterat via www.ulfavtal.se. Kommunikatören vid Kau har arbetat tillsammans med kommunikatörer vid UU och Umu, med webb och kommunikationsinsatser vid olika evenemang, men också arbetat intensivt för att underlätta övergången till fem nya noder och ny struktur på nationell nivå.

På nodnivå har arbetet fortsatt med stöttning och erfarenhetsutbyte i form av nodmöten mellan koordinatörer från nodens lärosäten. Kommunikatören vid Kau har stöttat arbetet vid noden. Forskarskolan KÄKK har också varit en sammanhållande länk för forskare inom praktisknära forskning vid HH, HV och Kau.

Högskolan Halmstad

Målsättningar för året

Det övergripande målet med ULF-verksamheten för 2024 har, precis som föregående år, varit att stärka samverkan såväl inom pågående ULF-projekt som inom SamLär för kommande ULF-projekt. Det är ett långsiktigt mål. Högskolans modell för samverkan mellan skolhuvudmän och högskolan för skola på vetenskaplig grund är ny och kräver ett gemensamt arbete för att säkerställa en gemensam förståelse om modellen. Inom detta övergripande och långsiktiga mål har vi haft följande kortsiktiga mål:

- Skapa förutsättningar för att högskolans ULF-projekt kan baseras på samverkan
- Stärka förståelsen av praktikinära forskning i samverkan och ULF hos forskare och skolhuvudmän

Organisation

Högskolans ULF-verksamhet har under året drivits och utvecklats på olika nivåer och i olika formella grupper och nätverk. Lokala samverkansgrupper finns både för samverkan mellan akademi och skola samt för samverkan mellan forskare i olika ULF-projekt.

Samverkan för lärande och utveckling (SamLär)

Nätverket SamLär utgör en samverkansgrupp mellan akademi och skola. Den består av representanter för kommunala och fristående skolhuvudmän i Halland och nordvästra Skåne samt Högskolan i Halmstad (HH). Nätverket syftar till att fungera som en kunskapshöjande samverkan för skolhuvudmän och lärosätet med fokus på skolutveckling, som ett paraplybegrepp, där alla skolformer ingår och har utgångspunkt i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I nätverket ges möjlighet att samlas i olika grupperingar, till exempel skolformsvis, och arbeta med angelägna frågor, såsom kompetensutveckling, praktikinära forskning, lärarförsörjning och lärarutbildningens utformning och genomförande. En avsikt med nätverket som samverkansform är att denna ska identifiera och utveckla möjligheter att skapa kunskapsintegrerade miljöer som bärs upp av en tankemodell för det konstruktiva mötet mellan akademi och skola eller teori och praktik, alternativt vetenskap och beprövad erfarenhet. Samverkan, projekt, fortbildning och praktikinära forskning avser utgå ifrån skolhuvudmannens behov och bidrar därmed till kontinuitet, kvalitet och möjlighet till kontinuerlig uppföljning. I SamLärs verksamhet är ULF en viktig kugge som driver den praktikutvecklande forskningen. Dialoger om lokala utvecklingsbehov som grund för gemensamma forsknings- och utvecklingsprojekt pågår inom SamLär. Under 2024 har fokus inom SamLär kopplat till ULF varit att fördjupa den gemensamma förståelsen av praktikinära forskning i samverkan och hur den gemensamma infrastrukturen för sådan forskning, inklusive ULF, kan utvecklas. För detta skapades en arbetsgrupp bestående av lärosätesrepresentanter och huvudmannarepresentanter. Gruppen genomförde i november 2024 en gemensam heldag för nätverket om fokusområdet.

SamLärs verksamhet har under ett par år kompletterats av huvudmannadialoger som genomförs mellan skolhuvudmän och representanter från HH, och fortsätter genomföras om och när behov finns hos den ena eller båda parterna. Representanter från högskolan har under 2024 bestått av avdelningschef för Avdelningen för Lärande (AL) och samverkanskoordinator. Avdelningschefen för AL har övergripande ledningsansvar för lärarprogrammen. SamLär konkretiserar och operationaliserar det som tas upp vid dessa dialoger.

Operativ grupp för ULF

På högskolan finns en operativ grupp för ULF. Den består av samverkanskoordinator vid AL och vetenskaplig ledaren för praktisknära forskning (inklusive ULF) vid LHS. Gruppen samlar med viss regelbundenhet projektledare för pågående ULF-projekt för avstämningar om projekten. Under våren 2024 ägde två sådana avstämningar rum. Under hösten har avstämningar skett individuellt med projektledare som har önskat stöd. Stödet har varit kopplat till spridning (podcasts och populärvetenskapliga artiklar till temanummer om ULF i tidskriften Venue) samt till utmaningar i samverkan mellan jämbördiga parter. Avstämningarna blev viktiga för att stärka förutsättningar för att högskolans ULF-projekt baseras på samverkan. Gruppen har enats om avstämning för att sammanfatta lärdomar om ULF för att kunna dra nytta av sådana lärdomar i planering av kommande projekt.

Den operativa gruppen rapporterar till avdelningschefen för AL. Samverkanskoordinatorn ingår i SamLär och kan på så sätt kunnat agera länk mellan SamLär och operativ grupp. Avdelningschefen delger den operativa gruppen de beslut som har fattats i SamLär och de önskemål som uttryckts kopplat till samverkan och ULF i SamLär.

Den vetenskapliga ledaren för praktisknära forskning har under året rapporterat till LHS:s operativa grupp för forskningsledning om vad som pågår inom den operativa gruppen för ULF samt inom ULF nationellt.

LHS samverkanskoordinator har under året knutit kontakter och förmedlat information mellan ULF nationellt och andra nationella parter, huvudmän och högskolans pågående ULF-verksamhet.

Utvecklingsgrupp Övningsförskolor/-skolor

LHS formade under 2022 en utvecklingsgrupp för den permanenta verksamheten med övningsförskolor och -skolor. Utvecklingsgruppen arbetar med kvalitet och utveckling, med särskilt fokus på samverkan, koncentration och kompetens. Den består av bland annat VFU-ledare från AL och lokala VFU-ledare från övningsförskolor och -skolor. Några av dessa VFU-ledare, både från HH och övningsförskolor, har under året varit involverade i ULF-projekt.

Utvecklingsgruppen leds av VFU-samordnare på LHS. Samordnaren har under 2024 deltagit i planeringsgrupp för utveckling av gemensam förståelse av praktisknära forskning i samverkan inom SamLär.

Regional samordningsgrupp

Högskolan har under våren 2024 varit en aktiv deltagare i en regional samordningsgrupp för ULF för lärosäten och skolhuvudmannarepresentanter i södra Sverige. Samordningsgruppen leds av en vetenskaplig ledare för FoU Skola, Skånes kommuner. Högskolans representant i gruppen har utgjorts av vetenskaplig ledare för praktikhäns forskning på LHS. Gruppens fokus har varit erfarenhetsutbyte kopplat till möjligheter och utmaningar inom ULF. Medverkan i gruppen har varit centralt för att skapa relationer inför arbetet i en kommande sydlig ULF-nod.

Preinterimistisk och interimistisk ledningsgrupp ULF Nod Syd

Högskolan har sedan våren 2024 varit en aktiv deltagare i först en preinterimistisk ledningsgrupp och sedan en interimistisk ledningsgrupp för kommande ULF Nod Syd. Högskolans representant i gruppen har utgjorts av vetenskaplig ledare för praktikhäns forskning på LHS. Dessutom har två huvudmannarepresentanter inom SamLär deltagit. Gruppernas fokus har varit erfarenhetsutbyte från arbete i nuvarande noder samt planering av kommande arbete. Medverkan i grupperna har varit centrala för fortsatt utveckling av ULF-samverkan mellan LHS och skolhuvudmän i Halland och nordvästra Skåne, framför allt gällande utvecklingen av den egna infrastrukturen.

Arbete och aktivitet under året

Samverkansmodeller

Särskilda anställningar och uppdrag

Högskolan i Halmstad har under året haft och utvecklat anställningar och uppdrag både för och inom ULF. Ett överordnat syfte med dessa anställningar och uppdrag har varit att öka samverkan mellan skolverksamhet och lärarutbildningens verksamhet avseende skola på vetenskaplig grund. Anställningarna och uppdragen gäller personer med forskarutbildning och som har eller har haft skolutvecklingsuppdrag i kommuner som högskolan samarbetar med, exempelvis genom VFU och övningsförskolor/-skolor. Dessa personer besitter både vad som kan benämnas som forskningslitteracitet och praktiklitteracitet. De har haft i uppdrag att driva ULF-projekt med specifika syften. En av dem har också under året fått ett utökat uppdrag som vetenskaplig ledare för praktikhäns forskning vid LHS, ett uppdrag som innefattar ledning av ULF vid högskolan. Andra anställningar har handlat om dels konsultuppdrag för att verka som experter inom ULF-projekt, dels arvodering av medforskande förskollärare i ett pågående ULF-projekt. Detta för att kunna involvera dessa i analys av insamlad empiri i det projekt där de är projektdeltagare och representanter för huvudmän. Dessa förskollärare har också givits uppdrag att sprida resultat på grundskolläraryrkesprogrammen. Vidare har en projektledare för ett ULF-projekt, VFU-samordnare och tre huvudmannarepresentanter givits uppdrag att tillsammans med vetenskaplig ledare för

praktiknära forskning vid LHS planera och genomföra en gemensam SamLär-dag om praktiknära forskning i samverkan och ULF.

Tabell 1: Översikt särskilda anställningar och uppdrag

Typ av anställning	Antal personer	Kommentar/beskrivning/lärdomar
Inhyrd ifrån Helsingborgs kommun	1	Adjungerad lektor, docent och kommunlektor med uppdrag att verka för en skola på vetenskaplig grund. Verkar som projektledare för ett ULF-projekt och som vetenskaplig ledare för praktiknära forskning.
Konsult	1	Adjungerad lektor och docent som verkar som biträdande projektledare för ett ULF-projekt och som vetenskapligt stöd för VFU.
Inhyrd ifrån GU	1	Docent som verkar som specialist inom ett ULF-projekt.
Gästprofessor	1	Professor som verkar som specialist inom ett ULF-projekt.
Inkind medverkan	8	Förskollärare som verkar som medforskande deltagare i ett ULF-projekt.
Inhyrd ifrån Helsingborgs kommun/tillsvidareanställning HH/Inkind personal ifrån SamLär-nätverket	5	En projektledare för ett ULF-projekt, VFU-samordnare och tre huvudmannarepresentanter för planering och genomförande av SamLär-dag om ULF
Inhyrd ifrån HKR	1	Universitetslektor som verkar som specialist inom ett ULF-projekt.

Aktiviteter för att bedriva och stärka praktiknära forskning utifrån förskolan/skolans behov

Under 2024 har ett antal aktiviteter gjorts för att bedriva och stärka praktiknära forskning utifrån förskolans/skolans behov. Dessa aktiviteter kan kategoriseras som Aktiviteter inom ULF nationellt och regionalt, Aktiviteter med samverkansparter överlag, Aktiviteter inom ULF-projekt och Aktiviteter mellan ULF-projekt.

Aktiviteter inom ULF nationellt och regionalt har utgjorts av möten och erfarenhetsutbyten med syfte att utveckla förståelsen av och förutsättningarna för ULF. Exempel på sådana aktiviteter har varit:

- Deltagande i möten inom Regional samordningsgrupp för ULF - Högskolan i Halmstad, Högskolan Kristianstad, Lunds universitet, Malmö Universitet, Skånes Kommuner samt kommunala huvudmän från Ängelholm, Malmö, Helsingborg, Lund och Kristianstad.
- Deltagande i möten med ULF Karlstadnoden, det vill säga med Karlstads universitet, Linköpings universitet, Högskolan i Halmstad och Högskolan Väst.
- Deltagande i ULF Bazar nationellt
- Deltagande i möten med preinterimistisk och interimistisk ledningsgrupp för ULF Nod Syd

- Deltagande i nationellt RUC-nätverk med fokus på skolsamverkan, ULF-frågor och praktikhäna forskning.
- Deltagande i gästredaktörmöten och -arbete för temanummer i tidskriften Venue om ULF inom Karlstadnoden

Aktiviteter med samverkansparter överlag har utgjorts av möten och nätverksträffar för dialog mellan högskolan och skolhuvudmän, skolledare och lärare/förskollärare samt studenter med syfte att kartlägga behov, inspirera om pågående forskning samt utveckla förståelsen av praktikhäna forskning. Exempel på sådana aktiviteter har varit:

- Dialog med utvecklingsgrupp för övningsförskolor och –skolor.
- Dialog med representanter för skolhuvudmän på träffar i nätverket SamLär.
- Deltagande i huvudmannadialoger mellan högskolan och skolhuvudmän.
- Arrangerande av SamLär-dag om praktikhäna forskning i samverkan och ULF.
- Kontinuerlig spridning av process och resultat från ULF-projekt kopplat till övningsförskolor. Forskare och deltagande lokala VFU-ledare har vid enstaka tillfällen presenterat projektet vid nationella konferenser (Noralf, Göteborgs universitet) och nätverksträffar (FoSam, Uppsala universitet). De har också regelbundet på kompetensutvecklingsdagar för lokala VFU-ledare på övningsförskolor och -skolor delgett insikter från projektet för att lokala VFU-ledare som inte medverkar ska ges möjlighet att få ett kritiskt förhållningssätt till sina seminariepraktiker.

Aktiviteter inom ULF-projekt har utgjorts av dialoger om samverkan och kvalitet i samverkan mellan forskare och deltagare i pågående ULF-projekt med syfte att skapa en medvetenhet om vad samverkan innefattar och ett kritiskt förhållningssätt till utmaningar och möjligheter i samverkan samt med syfte att skapa förutsättningar för stärkt ägarskap hos skolverksamma deltagare. Exempel på sådana aktiviteter har varit:

- Inspelningar av podcasts om pågående ULF-projekt
- Spridningsseminarier kopplat till avslutade projekt
- Samskrivande av populärvetenskapliga artiklar till tema-nummer om ULF i tidskriften Venue
- Samskrivande av projektrapporter om genomförda ULF-projekt

Aktiviteter mellan ULF-projekt har utgjorts av erfarenhetsutbyte och stöd mellan forskare i olika ULF-projekt för att stärka förutsättningarna för samverkan inom projekten. Exempel på sådana aktiviteter har varit:

- Avstämningar arrangerande av den operativa gruppen för ULF vid högskolan för projektledare och forskare i högskolans ULF-projekt.
- Kollegial handledning kopplat till utmaningar om samverkan mellan jämbördiga parter i pågående projekt.
- Kollegialt stöd för kritisk läsning av artikelutkast till Venue

Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att samverka i praktiska forskning och verksamhetsutveckling

Högskolan har under året fortsatt att pröva och utveckla sina långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att samverka i praktiska forskning och verksamhetsutveckling. Konkret har det handlat om utveckling av strukturer inom SamLär och VFU.

Inom SamLär har Högskolans representanter och skolhuvudmannarepresentanter fortsatt att pröva och utveckla sin samverkan för skola på vetenskaplig grund samt sina sätt att knyta arbetet med ULF nära till lärarutbildningens övergripande samverkansstruktur med skolhuvudmän. Fokus har varit att stärka samverkan både mellan skolhuvudmän och mellan skolhuvudmän och akademi. Arbetet har lett till att dialoger om hur den gemensamma infrastrukturen bör se ut från idégenerering till fastställande, genomförande och spridning av ULF-projekt.

Kopplat till spridning av praktiska forskning har de podcasts som skolhuvudmän inom SamLär har önskat gått från idé till verklighet. Podcasts om tre av sex ULF-projekt har hittills spelats in. Skolhuvudmännens önskemål om seminarier serier kvarstår, men planeringen har påbörjats. Frågor om det ska vara digitala eller fysiska, morgon- eller eftermiddagsseminarier kvarstår att besvara.

Projekt

De pågående ULF-projekten på högskolan utgörs av forsknings- och utvecklingsprojekt som genomförs i samverkan mellan akademi och skolverksamhet. Under 2024 har sex samverkansprojekt bedrivits (se Tabell 2). Av de sex har ett initierats under 2024, medan övriga har pågått längre tid.

Projekten innehåller en bredd ur flera perspektiv. Två av pågående projekt har en tydlig koppling till lärarutbildningarna (både förskollärarutbildning och grundlärarutbildning) och förskola/skola. Tre av projekten har förskolan i fokus och övriga har skolan. Ett projekt har även KomTek som samverkanspart. Både kommunala och fristående skolhuvudmän deltar, liksom stora och små skolhuvudmän. Innehållsmässigt fokuserar något projekt på undervisning generellt sett, medan andra har ett tydligt ämnesfokus alternativt anknyter till mer generella läroplansmål.

En viktig utgångspunkt för etableringen av nya samverkansprojekt har, liksom tidigare, varit de samverkansprojekt som högskolan haft med skolhuvudmän genom övningsförskole- och övningsskoleverksamheten samt genom tidigare forskningssamverkan. Inom ramen för dessa tidigare projekt har relationer byggts och tillit till varandra skapats. Att samverkanspartner återkommer och vill samverka inom ramen för nya projekt tolkar vi som att tidigare projekt har upplevts bidra till verksamheterna. Vi noterar dock att av de halländska kommunerna är det enbart förskolor och skolor i Halmstad som är högskolans samverkanspartner, trots att vi exempelvis har övningsförskolor- och -skolor även i andra halländska kommuner. Vidare noterar vi att förskolor och skolor

i de nordvästskånska kommunerna som vi har övningsförskolor och –skolor deltar i våra ULF-projekt. För etableringen av framtida ULF-projekt har vikten av transparens om idéer för nya projekt betonats inom SamLär, där också infrastrukturen för ULF kommer att utvecklas under 2025.

Erfarenheter av att teckna avtal

För avtalsskrivande har högskolan använt den mall som i samarbete med högskolejuristen upprättades på AL för avtalsskrivande 2022. Avtalen har signerats av akademichef vid Akademien LHS samt av representant/-er för huvudman/-män. Huvudman/-män har bestått av rektor, skolchef, förvaltningschef eller ordförande i styrelse för fri(för)skola. Avtalsprocessen har liksom tidigare hanterats av samverkanskoordinator vid LHS. Det har utgjort ett stöd för projektledare inom respektive ULF-projekt genom att dessa i sin tur har kunnat fokusera på upprättande projektplaner och kommunikation av adekvata delar av avtal med huvudmän såsom projektplan, tidsramar och preliminär omfattning av parternas åtaganden.

Vår samlade erfarenhet är att tidigare lärdomar från att teckna avtal mellan parter i ULF-projekt blir ett stöd då nya avtal ska tecknas. Lärdomarna handlar bland annat om att det tar tid att komma fram till vilken nivå och vilken funktion inom skolverksamhet som får teckna ULF-avtal och att skolhuvudman behöver involveras tidigt om idéerna har generats av exempelvis lärare.

Tabell 2: Aktiva avtal under 2023

Projekt-namn (projekt-tid)	Skolhuvud-man	Antal med-forskande från skol-verk-sam-het (och lärarut-bildning)	Antal forskare från akademi	Fokus
A. VR-miljöer som stöd för elevers kunskapsutveckling i studiehandledning på modersmålet (2022–2024)	Båstad kommun: Östra Karups skola, Sandlycke-skolan och Förslövs skola,	5	3	Syfte: I samverkan mellan studiehandledare, elever, VR-designer och forskare etablera erfarenhets- och kunskapsutbyte med fokus på elevers kunskapsutveckling i studiehandledning på modersmålet genom anpassade Virtual Reality (VR) miljöer. Frågeställningar: a) Hur kan studiehandledningen utformas och användas för att främja

				elevens lärande genom anpassade VR-miljöer? b) Hur kan studiehandledningens didaktiska design utvecklas tillsammans med studiehandledare, VR-designer, forskare och elever som medskapare av den virtuella lärmiljön? c) Hur samspelar den virtuella lärmiljön och elevens lärandeaktiviteter med varandra i förhållande till ämnesspecifika kunskaper?
B. Att få syn på det vi inte ser: Analys av undervisning och praktiskt yrkeskunskande med studenter och lokala VFU-ledare i förskolan. (2023 – 2024)	Helsingborgs stad, Ängelholms kommun, Halmstad kommun	8 (+förskollärarstudenter)	3	Aktionsforskningsstudie. Syfte: stärka förutsättningarna för professionsutveckling för studenter, förskollärare och lärarutbildare. Frågeställning: vad synliggörs i studenters undervisning och i seminarier om undervisning när analys av undervisning i förskola sker med hjälp av ett didaktiskt analysredskap?
C. Förskolans lärmiljö för välbefinnande och återhämtning (2022 – 2024)	Fristående förskolor i Halmstads kommun: Dalshalls förskola AB, Föräldrakooperativet Kyrkdalens Förskola, Ideella föreningen Eketånga Montessoriskola och Gröngölingens förskola Föreningen Gröngölingen	4 (+ personal)	2	Syfte: undersöka vilka aktiviteter och artefakter i lärmiljön för förskolebarnen som erbjuder återhämtning i former av vila och pulshöjande aktiviteter. På lång sikt förväntas kunskap om detta bidra till att skapa en balans mellan psykisk och fysisk hälsa hos barn förskolan. Frågeställningar: 1) Vilka lärmiljöer och artefakter i förskolans lärmiljö beskriver personalen som bidragande till barnens välmående? 2) Vilka föreställningar har barnen om vilka lärmiljöer och artefakter i förskolan som bidrar till deras välmående. 3) Vilka förändringar i lärmiljön, genom artefakter eller aktiviteter kan bidra till barnens välmående? 4) Hur kan personalen medvetandegöra barnen om olika lärmiljöers bidrag till återhämtning?
D. Integrering av utbildningsmiljöer för	Halmstad kommun: KomTek	2 (+ studenter)	2	Syfte: ta fram en varaktig samverkans- och utbildningsmodell som ska medföra utveckling av

undervisning i teknik och hållbarhet (2023–2024)				undervisning inom hållbar utveckling kopplat till grundskolans teknikämne. Syftet är att dessutom utveckla lärarstudenters teknikdidaktiska kompetens och att beskriva hur denna transformation sker.
E. Forskningscirkel om estetik i förskolans undervisning. (2023 – 2024)	Halmstad	3	2	Syfte: undersöka hur förskollärarens undervisning kan utformas, med ett mediespecifikt fokus, för att utveckla barns skapande förmågor i dans och utmana dem till ökat lärande.
F. MOLiS – medarbetarorienterat ledarskap i skolan (2024)	Halmstad	2 rektorer, 1 bitr rektor och 10 grupper av pedagogisk personal	2	Syfte: Utveckla ledarskapet för att skapa en gemensam riktning och samtidigt stärka varje skolas unika identitet inom ramen för initiativet ”1 skola – 4 skolor”. Forskningsfrågor: 1. Vad visar sig i rektorers och den pedagogiska personalens verksamhet i arbetet mot ett medskapandeorienterat ledarskap och hur avspeglas detta i deras agerande? 2. Hur kan en process mot utvecklandet av ett medskapandeorienterat arbetssätt ske genom ett samarbete mellan rektorer, pedagogisk personal och forskare? 3. Vad karaktäriserar ett medskapandeorienterat arbetssätt med avseende på rektors- respektive pedagogisk personalnivå?

Erfarenheter av spridning av resultat

Under 2024 har process som resultat spridits från pågående och avslutade projekt. Spridningen har skett genom populärvetenskapliga och vetenskapliga skriftliga och muntliga bidrag. De vetenskapliga bidragen handlar om vetenskapliga artiklar, konferenspaper och olika konferens- och nätverkspresentationer. Även de populärvetenskapliga bidragen utgörs av artiklar och muntliga presentationer, men även av workshopaktiviteter och podcasts. Fyra av de sex ULF-projekten publicerar exempelvis artiklar i Venues temanummer om ULF i Karlstadnoden. I Tabell 3 beskrivs de spridningsformer som de enskilda projekten använt sig av samt de specifika spridningsbidragen inom de olika spridningsformerna.

I avstämningar med projektledare för våra ULF-projekt framkommer också att planering av ytterligare spridningsaktiviteter pågår. Inom samtliga projekt publiceras under våren 2025 en projektrapport. Det har varit ett medvetet val för att på högskolan betona vikten av samskrivande med medforskande deltagare inom respektive projekt och projektrapporterna innehåller därmed också delar författade av medforskande deltagare.

Spridning av resultat har under året också varit ett vanligt samtalsämne för erfarenhetsutbyte i den regionala samordningsgruppen som högskolan aktivt deltar i.

Tabell 3: Lista över typer av ”spridningsformat” 2024

Typ av spridning	Projekt	Antal bidrag	Beskrivning av bidrag
Presentationer på vetenskapliga konferenser, i vetenskapliga nätverk etc.	A	1	Sofkova Hashemi, S., Edstrand, E., & Sjöberg, J. (2024). <i>Designing for learning spaces with adaptive VR environments in multilingual study guidance: a bridge between student's first language and subject content</i> . Designs for Learning 2024, Stockholm, Sweden, 28-30 August.
	B	1	Wennergren, A-C, Nehez, J. & Hirsh, Å. (2024). <i>Att få syn på det vi inte ser: analys av undervisning och praktiskt yrkeskunnande i förskolan</i> . Keynote-presentation på Noralf, (Nordisk konferens för aktionsforskning), Göteborgs universitet, 2–3 maj.
	C	1	Jacobsson, K. (2024). Paperpresentation, <i>ECER</i> , Nicosia.
Refereegranskade publikationer	A	2	Sofkova Hashemi, S., Edstrand, E., & Sjöberg, J. (2024). <i>Designing for learning spaces with adaptive VR environments in multilingual study guidance: a bridge between student's first language and subject content</i> . [Manuscript submitted for publication in Designs for Learning]. Edstrand, E., Sofkova Hashemi, S., Sjöberg, J., Albert, H., Nyrell, P., & Sahlström, M. (kommande). Anpassade VR-miljöers potential att stötta elevers lärande i studiehandledning på modersmålet. [Accepterat manuskript till tidskriften <i>Venue</i>].
	B	1	Nehez, J., Wennergren, A.-C., Hirsh, Åsa, Bengtsson, A.-K., Hertzman, A., Johansson, M., Josephsson, C., Kraft, H., Rimsby, S., & Sverrhag, M. (2024). Att leda professionsseminarier med lärarstudenter på övningsförskolor. <i>Venue</i> , 26. https://doi.org/10.3384/venue.2001-788X.5493
	C	1	Jacobsson, K. (kommande). Aktionsforskning för att undersöka förskolebarns möjligheter för

			återhämtning i förskolans lärmiljö. [Accepterat manuskript till tidskriften <i>Venue</i>].
	D	1	Cederqvist, AM. & Högström, P. (2024). Empowering Student Teachers to teach Technology with a sustainability edge: Crucial aspects to address in Teacher Education. <i>Design and Technology Education: An International Journal</i> 29(2), 155–172. https://openjournals.ljmu.ac.uk/DATE/article/view/2426
	E	1	Kullenberg, T. & Pastorek, M. (kommande). <i>Dialogiska aspekter i förskolans undervisning i dans</i> .
	F	1	Edstrand, E. & Brooks, E. (kommande). Medskapandeorienterat ledarskap i skolan. [Accepterat manuskript till tidskriften <i>Venue</i>].
Presentationer i populärvetenskapliga sammanhang	A	1	Workshop om virtuella lärmiljöer, Båstad. Deltagare: Projektgruppen i VRiS (Emma Edstrand, Sylvania Sofkova Hashemi, Jeanette Sjöberg, Hanaa Albert, Per Nyrell, Malin Sahlström och Tor Palm) samt två specialpedagoger från Skellefteå och en pedagog från Malmö stad. https://www.hh.se/om-hogskolan/akademier/akademinför-larande-humaniora-och-samhalle/akademinytt-lhs/2024-04-08-virtuella-larmiljoer-testades-i-bastad.html
	B	4	Nehez, J. & Hirsh, Å. (2024-09-12). Att utveckla undervisning och yrkeskunnande. Presentation på FoSam, Uppsala universitet. Nehez, J., Wennergren, A.-C., Hirsh, Åsa, Bengtsson, A.-K., Hertzman, A., Johansson, M., Josephsson, C., Kraft, H., Rimsby, S., & Sverrhag, M. (2024-10-07). Att leda professionsseminarier med lärarstudenter på övningsförskolor. Spridningsseminarium, Högskolan i Halmstad. Nehez, J. & Josephsson, C. (2024-11-29). Att få syn på det vi inte ser: Utforskande av praktiskt yrkeskunnande och studenters seminarier på övningsförskolor. Presentation på SamLär-dag om praktisknära forskning och ULF. Sverrhag, M. & Josephsson, C. (2024-12-03). Lokala VFU-ledares lärdomar från forskningsprojekt om att leda seminarier. Presentation för lokala VFU-ledare inom grundskola, Högskolan i Halmstad.
	C	2	Jacobsson, K. (2024). Presentation av resultat på förskolorna. Jacobsson, K. (2024). Presentation vid innovationsmöte, Högskolan i Halmstad.
	E	3	Pastorek, M. m.fl. (2024). Spridningsdag för två förskolor i Halmstad där pedagoger och forskare

			berättade om sitt arbete och ledde dans utifrån en ko-reografi de skapat med barnen. Pastorek, M. m.fl. (2024). Spridningsdag i för flera förskolor Höganäs kommun där forskare presenterade projektet och förskolläraren höll i praktisk dans. Pastorek, M. m.fl. (2024). Spridningsdag i Ängelholms kommun, där förskollärarna berättade om projektet och ledde dans.
	F	7	Brooks, E. m.fl. (2024-01-08), Presentation av MOLiS-projektet till samtlig personal vid Skolområde Norr, Halmstad. Brooks, E. m.fl. (2024, april). Presentation av MOLiS-projektet till samtlig personal vid Skolområde Norr, Halmstad. Brooks, E. m.fl. (2024-04-15). Presentation och diskussion om MOLiS-projektet för forskningschefen, Barn- och ungdomsförvaltningen, Halmstad. Brooks, E. m.fl. (2024-05-02), Föreläsning/workshop om praktisknära forskning för VFU lärare vid Grundskollärarprogrammen, Högskolan i Halmstad. Brooks, E. m.fl. (2024-08-12). Presentation av MOLiS-projektet till samtlig personal vid Skolområde Norr, Halmstad. Brooks, E. m.fl. (2024, november). Presentation av MOLiS-projektet till samtlig personal vid Skolområde Norr, Halmstad. Brooks, E. m.fl. (2024-11-29). Presentation av MOLiS vid SamLär-dagen, Högskolan i Halmstad.
Populär-vetenskapliga publikationer	B	2	Nehez, J. & Josephsson, C. (2024). Podcast om ULF-projekt om övningsförskolor, Högskolan i Halmstad. Wennergren, A-C., Nehez, J. & Hirsh, Å. (red.) (2024). Att få syn på det vi inte ser: Utforskande om praktiskt yrkeskunnande och studenters seminarier på övningsförskolor. ULF-rapport. Högskolan i Halmstad.
	D	1	Högström, P. & Cederkvist, A-M. (kommande). <i>Modell för praktisknära samverkan mellan Högskolan Halmstad och KomTek för att utveckla lärarstudenters ämnesdidaktiska kompetens i teknik</i>. ULF-rapport. Högskolan i Halmstad.

	E	4	Pastorek, M. m.fl. (kommande). Fyra poddar om material, metoder innehåll, platser och projektets upplägg. Högskolan i Halmstad.
	F		Brooks. E. m.fl. (2024). Podcast om Medskapandeorienterat ledarskap i skolan, Högskolan i Halmstad.

Högskolan Väst

Målsättningar för året

Planerna inför 2024 var att genomföra de utvecklingsprojekt som fått medel för detta år. Projekten var antingen inriktade mot att utveckla lärarutbildningen samt att utveckla skolpraktiker hos huvudman. Ytterligare en målsättning var att arbeta efter den tidigare genomförda organiseringen som tydliggjorde ULF både internt och externt. Vi presenterade ULF-verksamheten under vårterminen vid informationsmöte för VFU-lärare samt anordnade under höstterminen en samverkanskonferens. Dagen skapade möjligheter att nå fler intressenter, framför allt externt men också internt. Dessutom arbetade vi kontinuerligt med övergången till den permanenta verksamheten. De projekt som beviljades medel för 2024 var följande:

- Förändrade läspraktiker
- Gymnasielärares förståelse för artificiell intelligens i sin undervisningspraktik
- Problematisk skolfrånvaro
- Micro-teaching - sätt att stödja lärarstudenter att utveckla tillämpad
- yrkesspecifik kunskap

Organisation

Högskolans lokala organisation består av Marie-Helene Zimmerman Nilsson, ULF-ledare och Elisabeth Jansson, prefekt, som var medlem i styrgruppen för Noden samt i intermistisk ledningsgrupp under 2024, controller, administrativt stöd samt kontakter till RUC/Forum. Högskolan Väst organiserar samverkan med det omgivande samhället på institutionen via "Forum"- Forum för skola, välfärd och arbetsliv med fokusområde skola och förskola är en mötesplats för samverkan och kompetensutveckling på Högskolan Väst. De genomför både korta och långa utbildningsinsatser för skolor, kommuner och organisationer. Exempelvis kan de bistå vid uppdragsutbildningar, kompetensutvecklingsdagar och föreläsningar för förskolans och skolans personal. Forum för skola, välfärd och arbetsliv ingår också i det nationella nätverket för RUC, Regionalt utvecklingscentrum. Forum har inte varit särskilt inblandad i ULF-verksamheten under försöksperioden, vilket har föranlett att vi under 2024 har påbörjat ett mer aktivt samarbete mellan Forum och ULF. Under vårterminen genomförde ULF-ledaren en presentation av ULF under en nätverksdag för övnings(för)skolor i regi av Forum. Under hösten 2024 anordnades en samverkanskonferens av ULF-ledaren tillsammans med Forum. Under dagen presenterade ULF-forskare och lärare sina projekt för inbjudna skolhuvudmän och lärare som inspiration till dagens fokus på att föra diskussioner kring ökat samarbete. Under denna dag deltog även prefekt liksom avdelningschefer från institutionen. Dagen var mycket uppskattad av såväl lärosätesrepresentanter som av kommunrepresentanter. Mot bakgrund av årets samarbete mellan ULF och Forum under 2024 ser vi en potential för mer samarbete framgent. Här ser vi också Övnings(för)skolorna som en given aktör/samverkanspart för ULF framöver.

Barn- och ungdomsvetenskapliga forskningsmiljön (BUV) vid Högskolan Väst var fram till 2022 den sammanhållande forskningsmiljön vid institutionen individ och samhälle. Den omfattade 62 forskare, professorer, docenter, lektorer, ett antal adjunkter samt doktorander. Att utveckla forskning i samverkan med verksamheter och institutionella sammanhang där barn och unga finns, och där professioner som arbetar med barn är verksamma var en viktig del av BUV:s verksamhet och gjorde AIL, arbetsintegrerat lärande, till en central aspekt. Från och med 2024 har forskningsorganisationen gjorts om på institutionen. Den består nu av fem forskningsgrupper: ämnesdidaktik, barn och unga, utbildningsvetenskap, socialt arbete samt human relations (HR). Här är de tre förstnämnda av särskild betydelse för ULF-arbetet på lärosätet.

På Högskolan Väst bedrivs även praktikinära forskning inom ramen för forskarskolan KÄKK-kunskap, ämnen och kvalitet i lärarutbildning och klassrum, erbjuder doktorandtjänster i olika ämnen och hålls samman av gemensamma kurser och seminarier. KÄKK har fokus på praktikinära studier och har som mål att utveckla kunskap om hur olika ämnesinnehåll transformeras i undervisningen. Forskarskolan KÄKK är en samverkan mellan Karlstads universitet, Högskolan i Halmstad och Högskolan Väst. På lärosätena finns sedan länge ett utvecklat intresse för praktikinära forskning och ämnesdidaktik. KÄKK ingår i en stark forskningsmiljö med professorer, forskare och flera pågående forskningsprojekt. Arbete och aktivitet under året

Arbete och aktivitet under året

Samverkansmodeller

Särskilda anställningar och uppdrag

Högskolan Väst har inte utvecklat eller använt sig av några särskilda anställningar eller uppdrag. När det gäller intresset från huvudmannasidan att inrätta särskilda anställningar eller uppdrag inom ULF-verksamheten har intresset hittills varit svagt. Under 2024 arbetade vi inte ytterligare utvecklat denna modell, pga osäkerheten kring fortsatta ekonomiska medel för ULF från och med 2025. Inom högskolan har vi valt att inte inrätta något särskilt uppdrag inom ULF-verksamheten, förutom projektledning genom projektledare/ULF-ledare, prefekt samt verksamhetsledare för Forum.

Aktiviteter för att bedriva och stärka praktikinära forskning utifrån förskolan/skolans behov

ULF-ledaren har under 2024 valt att arbeta med ett tydligare processtöd inom pågående ULF-projekt, vilket innebär ett tydligt fokus på praktikutveckling inom lärarutbildning respektive i skolverksamhet hos huvudman. Detta processtöd har funnits att tillgå när forskare eller huvudmän i ett projekt har efterfrågat detsamma och möten

med anledning av detta har hållits inom två av ULF-projekten under 2024. Stödet har fokuserat samverkansaspekter som inte har fungerat tillfullo och inriktats på att diskutera fram hållbara strategier för att vidareutveckla samverkanskvaliteten i projekten framåt.

Under oktober 2024 har ULF-ledaren tillsammans med Forum anordnat en konferens med titeln Samverkan på vetenskaplig grund för att fokusera på erfarenhetsutbyte mellan ULF-forskare, lärare och skolhuvudmän. Syftet med dagen var att utgöra en tvärprofessionell mötesplats för erfarenhetsutbyte och inspiration till kommande gemensamma forskningsprojekt via forskningspresentationer och diskussioner. Fokus på praktiktäna forskning och vetenskapligt grundad skolutveckling. Under dagen presenterades tre ULF projekt:

- Stödja lärarstudenter att utveckla yrkesspecifika kunskaper i förskoleklassens matematikundervisning. Ett samarbete mellan lärarutbildare och VFU-lärare.
- Läsfrämjande undervisning i gymnasieskolan: möjligheter och utmaningar.
- Förändrade läspraktiker i grundskolan

Betoningen under dagen var att alla deltagare tillsammans med forskare från lärosätet skulle få möjlighet att prata om vad som är intressant för deras verksamheter och hur de skulle vilja samverka med oss framgent. Bland deltagarna fanns flera nya intresserade samverkansparter som vi ännu inte samverkat med inom ULF och det känns väldigt positivt inför framtiden. Två övergripande mönster i diskussionerna under konferensen var att det finns ett gemensamt intresse för att samverka i praktiktäna forskningsprojekt, framförallt inom matematik och/eller språklärande och läsning med fokus på didaktik och metodik. Dessutom finns intresse för att samarbeta kring bland annat behovsinventeringar och värderingar. Många deltagare från olika skolhuvudmän deltog och dagen var mycket uppskattad både av deltagande forskare och chefer från högskolan samt av deltagare från fältet.

Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktiktäna forskning och verksamhetsutveckling

Den genomförda samverkanskonferensen i oktober 2024 visade att det finns ett växande intresse bland kommuner och huvudmän. Vid samverkanskonferensen deltog representanter för Kunskapsförbundet Väst, kommunrepresentanter från Lysekil, Vänersborg, Strömstad, Lidköping samt representanter från privata skolhuvudmän. Dessutom deltog forskare, lärare, chefer och prefekt från Högskolan Väst. Utöver samverkanskonferensen har vi under 2024 mer konkret arbetat vidare med långsiktiga strukturer med Kunskapsförbundet Väst och Vara kommun. Med Vara kommun påbörjades planering av samarbete kring ULF-projekt vid halvårsskiftet 2023 och har

sedan pågått under 2024. Utifrån att skolorna har arbetat under flera år med läsfrämjande i linje med kommunens gemensamma satsning är det planerade ULF-projektet fokuserat på samma område. Tre forskare från högskolan samarbetar med två rektorer samt utvecklingschef i kommunen. Med Kunskapsförbundet Väst pågår ett ULF projekt som planerades 2023 och startades 2024 om gymnasielärares förståelse för artificiell intelligens i sin undervisningspraktik som också har potential att fortsätta under 2025.

Erfarenheter av att teckna avtal

Utifrån ett övergripande perspektiv har processen fram till att teckna avtal sett olika ut pga variationer i intern organisation hos huvudman. Därutöver finns det fortsatt behov av att ULF-forskare på HV i högre grad får en förståelse för vad det innebär att vara ULF forskare och hur det skiljer sig från traditionell forskning. Från och med 2023 har högskolan ändrat tillvägagångssätt, vilket även har tillämpats under 2024. Att teckna avtal sker nu i huvudsak genom ULF-ledare i kontakt med ansvarig huvudman.

Tabell. Aktiva avtal under året

Projektnamn (projektid)	Skolhuvudman	Antal medforskande verksamma	Antal medforskande från akademi	Problembeskrivning/forskningsfråga/etc.
Gymnasielärares förståelse för artificiell intelligens i sin undervisningspraktik	Kunskapsförbundet Väst	29	2	Syftet är förstå hur lärare använder och diskuterar AI i sin undervisningspraktik samt skapa utrymme för reflektion kring läraren som individ och lärarens möjligheter och utmaningar som professionell aktör. Projektet har som mål att kunna bidra med ökad kunskap om lärarens digitala utvecklingsprocess i en praktik där AI antar olika roller.
Förändrade läspraktiker	Vara kommun	10	3	I nära samverkan med lärare på Nästegårdsskolan i Kvänum syftar samarbetet till att undersöka hur lärare utvecklar och fördjupar kunskaper och professionella färdigheter om läsning för en förändrad praktik. Målet är att arbeta gemensamt för att öka lärares kunskap om läsning i alla ämnen och utveckla kunskaper om hur man kan arbeta för att minska elevers motstånd till läsning och öka läsuthålligheten. Arbetsprocessen tar sin utgångspunkt i Timperleys modell för kollegialt lärande i syfte att utveckla elevers lärande
Problematiskskolfrånvaro	Orust kommun	0	1	Studien bygger vidare på tidigare genomförd samverkansforskning tillsammans med Orust kommun gällande utvecklingsarbete runt problematisk skolfrånvaro. Detta arbete har sedan 2022 permanentats i SKIFO Orust, ett samverkansarbete mellan skolan och

				individ- och familjeomsorgen med elevens behov i fokus. Föreliggande studie har fokus på vårdnadshavares/föräldrars erfarenheter av att få insatser genom SKIFO Orust.
Micro-teaching - sätt att stödja lärarstudenter att utveckla tillämpad yrkesspecifik kunskap	Grästorps kommun	8 lärare, 1 skolledare	4	Projektet fokuserar utvecklingen av ämnesläraridentiteter i början av karriären. I nyblivna lärares undervisningspraktik kan övergången mellan att vara lärare i ett ämne till att vara lärare i ett annat bli en utmaning. Dessa övergångar är dock i hög utsträckning utforskade. Den här studien syftar till att undersöka de sätt på vilka professionella identiteter uppstår i och influeras av ämnespraktiken för lärare som undervisar i två ämnen.

Erfarenheter av spridning av resultat

Flertalet av lärosätets ULF projekt presenteras vid en ämnesdidaktisk konferens varje höst med många besökare från olika huvudmän. ULF forskning presenteras också internt vid institutionens egen forskningskonferens, "Decemberkonferensen", vid programmöten och avdelningsmöten. Därutöver presenteras vissa av projekten vid andra konferenser och det skrivs artiklar och rapporter. Institutionen har, sedan tiden då forskningen organiserades utifrån en övergripande barn- och ungdomsvetenskaplig miljö, en lång tradition av populärvetenskapliga kortrapporter som ett sätt att sprida praktikinräna samverkansforskning. Under 2024 har ULF-projektet Problematisk skolfrånvaro valt att publicera en sådan kortrapport som har tryckts och distribuerats till samverkanskommunen. Kommunen uttrycker att detta har varit mycket uppskattat.

Tabell. lista över typer av "spridningsformat" för 2024 års projekt

Format, exempel. Fyll på med sådant ni vill lyfta fram	antal	Ev. kommentar/beskrivning/lärdomar
Konferenser	2	ULF-samverkanskonferens på HV
Pop vetenskapligt	1	Populärvetenskaplig kortrapport
Återkoppling till huvudman	4	Presentationer till lärare på framförallt VFU-skolor men även i andra skolor som deltagit i ULF-projekt Presentationer vid kollegiala sammanhang som seminarier och intern fortbildning samt på institutionsövergripande konferenser (Decemberkonferens, Ämnesdidaktisk konferens)

Reflektioner

Att skapa en ULF-forskare

Att forska praktiktäna eller praktikutvecklande är svårt och det är få forskare och lärare som fram till nu besitter den kunskapen och erfarenheten. Det är en lärdom som HV har gjort i relation till ULF:s försöksverksamhet, varför vi se över möjligheten att anordna seminarier och workshops i syfte att kompetensutveckla forskare och lärare till att bli en ULF-forskare.

Att skapa en mottagarkompetens för ULF hos huvudman

På samma sätt som punkten ovan argumenterar för kompetensutveckling behöver den lokala skolan skapa en mottagarkompetens som möjliggör att ta del av och delta i ULF-projekt, exempelvis genom att organisera för lärarnas medverkan och kompetens samt ge tidsmässiga förutsättningar som finansiell motfinansiering.

ULF-kommunikation

Det har varit svårt att hitta de rätta kommunikationskanalerna i kontakt med huvudmännen. Vi kommer därför att fortsätta vårt arbete mer systematiskt där det är önskvärt att varje intresserad huvudman skall ha en kontaktperson för ULF som fångar upp kommunikationen mellan lärosätet och huvudman, men som också ansvarar för att ULF- information och -kommunikation inom huvudmannens organisation fungerar. Kontaktpersonen bör också hantera frågor om avtalsskrivande. Här tänker framöver även utveckla samarbetet mellan ULF och våra övnings(för)skolor.

Olika utvecklingsprojekt parallellt inom skolan

I flera av våra projekt har vi identifierat en kollision mellan olika utvecklingsprojekt i skolan som går parallellt med ULF-projektet. Dels är det svårt att bedöma eventuella effekter och genomslag av ULF-projektet, dels är det svårt för deltagande lärare att navigera mellan de olika projekten samt att forskaren ställts inför utmaningar i genomförandet. Denna parallellorganisering kan hanteras bättre om ULF som verksamhet kommer in i huvudmannens ordinarie utvecklingsverksamhet och införlivas in i verksamhetsplaneringen.

Ekonomisk resurs – svårt med planering och långsiktighet

Det är viktigt att medelshanteringen inom ULF är långsiktig och att lärosätet vet hur mycket ekonomiska medel som kommer att finnas i verksamheten på ex en rullande treårig budget. En långsiktig ekonomisk resurssättning underlättar framgent, dels den interna planeringen vid lärosätet, dels kontakten med huvudman som möjliggör längre tidshorisonter för den praktiktäna och utvecklande forskningen. Det skulle innebära en bättre möjlighet till det som ovan nämns som utveckling av forsknings- och utvecklingsprogram utvecklade tillsammans med huvudmannen.

Karlstads universitet

Målsättningar för året

Målsättningarna för ULF-arbetet vid Karlstads universitet 2024 kan sammanfattas i nedanstående punkter:

- Underlätta övergången till nya noder och avveckling av Karlstadnoden
- Stötta pågående forskningsprojekt (inga nya sätts ingång under året)
- Sprida resultat genom fler kanaler
- Utveckla strukturer för att stötta tanken ”från student till docent”
 - > Öka samverkan med lärarprogrammet

Organisation

Organisationen lokalt har anpassats till en övergång till ny nodstruktur. Tanken är att strukturen ska följa samma logik lokalt som på nod och nationell nivå. Ett partssammansatt råd och en ny ULF-koordinator (Maria Hjalmarsson) har utsetts av LUN under hösten. Nya koordinatören har deltagit i arbetet för att förbereda arbetet inom ULF-nod väst.

Det operativa lokala arbetet har under 2024 letts av projektledaren för ULF-noden (Yvonne Liljekvist), med stöd av en forskningskoordinator Anna Bergqvist, som har uppdraget i form av en förenad tjänst. Administrativt stöd från lärarutbildningskansliet och en kommunikatör Maria Nilsson. Arbeta har skett i relation till det samordnade uppdraget för Karlstadnoden, samt i relation till ägarskapet av försöksverksamheten (nationella nivån). Maria Nilsson har också haft en viktig roll i kommunikatörsgruppen för nationella nivån, som letts av kommunikatören vid Uppsala universitet.

Projektledaren rapporterar till Dekan för Lärarutbildningsnämnden (LUN), som har kvalitetsansvaret.

Arbete och aktivitet under året

Särskilda anställningar och uppdrag

Typ av uppdrag	Antal personer	Kommentar/beskrivning/lärdomar
Forskningskoordinator	1	20% Medfinansiering till ULFprojektet från LUN, förenad tjänst innebär också del in-kind från kommun.
Forskningskoordinator (ny)	1	20% från 1 okt.
Projektledare	1	30% (med avtrappning i slutet av året)
Kommunikatör	1	20% Medfinansiering till ULFprojektet från LUN. Spridning av resultat
ULF-råd	8	Partssammansatt råd för att bereda förslag till LUN

Förutom ovanstående har medel transfererats enligt överenskommelse mellan ägaruniversitetet från noden till arbete på nationell nivå (IFOUS och nationell koordinator/arbetande ordförande), samt till internat för att underlätta övergång till nya strukturer nationellt och på nodnivå.

Aktiviteter för att bedriva och stärka praktikhäns forskning utifrån förskolan/skolans behov

Det huvudsakliga arbetet under 2024 har handlat om att förbereda för nodövergång (avsluta arbetet i Karlstadnoden och förbereda för arbete i ULF-nod Väst). Lokalt har det handlat om att utveckla och sätta de strukturer som utarbetats under 2017–2023 och stötta pågående projekt. Projekten har varit en följd av den behovskartläggning som genomfördes i samverkan med skolhuvudmännen (skolchefgruppen i Värmland och RUC) under 2021–22. Den arbetsform med kartläggning, utmejslande av tematiser och rundabordssamtal. I samtalen deltog representanter lärare, skolledare, skolchefer från intresserade skolhuvudmän kring varje projektstart (problemformulering etc.). Arbetsformen har fått god kritik från verksamma på flera nivåer, vilket gör att modellen kommer användas även vid kommande behovsinventeringar. Kartläggningen renderade i ett hundratal identifierade behov.

Aktiviteter som är ringar på vattnet från tidigare avslutade projekt har pågått under året. Det har dels varit underlag för kompetens- och undervisningsutveckling inom RUC och förstelärarnätverk. Men också genom åren i form av beviljade ansökningar från externa finansörer som Skolfi. Under 2024 var ULF-anknutna forskare från Karlstads universitet tillsammans med verksamma i skolan varit del i flertalet av beviljade projekt.

Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktikhäns forskning och verksamhetsutveckling

Syftet med att arbeta utifrån en behovskartläggning och via rundabordssamtal, har varit att utveckla en hållbar modell för att identifiera behov och initiera forskning i samverkan mellan förskolans/skolans verksamma och forskare vid lärosätet. Tanken med modellen är den ska främja ömsesidig lyhördhet och kreativitet för att finna former för att hantera många av de organisatoriska hinder som finns för ULF-forskning. Arbets sättet i modellen har varit uppskattad. Dels har det handlat om att hitta strukturer där den långa tidsbågen i att gå från behovsidentifiering till att formulera ett forskningsproblem erkänns (vilket är en helt avgörande kvalitetsaspekt i forskningen), dels om att formulera en gemensam arena där alla parter möts och kan samtala och förstå varandras kunskaper och erfarenheter och vilka möjligheter de ger in i ett gemensamt forskningsprojekt.

Genom de forskningsprojekt som organiserats via ULF, har också möjligheter öppnats för lärarstudenter och mastersstudenter (inom specialpedagogik, ämnesdidaktik, skolutveckling) att göra sina examensarbeten i anslutning till dessa. Målet är att utveckla denna länk till att gälla en substantiell andel av uppsatserna och medel har avsatts under året av LUN för att utvecklingsarbete inom lärarprogrammets metod och uppsatsskurser mot interventionsstudier och praktikutvecklande forskning tillsammans med att ULF-medel har avsatts för att utveckla undervisningsmoment kring didaktiska modeller, mikroundervisning och samverkan mellan (övnings)skolor och lärarstudenter gällande interventionsstudier där problem identifieras i samverkan mellan lärarstudenter och verksamma. Arbetet har skett arbete sker över flera ämnen och program och tillsammans med lärarutbildare i skolan. Lärarutbildare (adjunkter, lektorer) deltar såväl i utvecklingsarbete ”i ULF-riktning” av kurser och i olika forskningsprojekt, där t.ex. masteruppsatser skrivits inom ULF-projekt. Även öppningar för doktorandprojekt har uppstått i relation till de forskningsprojekt som initierats och genomförts.

Vi har genomfört detta arbete som en del i tanken ”från student till docent” i ULF-arbetet. Inom denna tematik har även verksamma lärare stöttats i doktorandutbildning, och i fortsatt karriär genom kombinerade tjänster.

Eftersom Karlstads universitet under perioden 2017–2024 har varit en av de fyra projektägarna för ULF, så har mycket av arbetstiden som avsatts till ULF-koordinering under 2024 handlat om att arbeta på den nationella nivån. Under året har arbetet gått in i ett slutskede för att underlätta övergång till permanenta strukturer, med fem noder och ny organisation på nationell nivå, för att säkerställa långsiktig samverkan i praktiska forskning och spridning av resultat.

Erfarenheter av att teckna avtal

Vid avtalsskrivning har vi den så kallade Värmlandsmodellen som grund, sedan skrivs enskilda avtal eller överenskommelser med respektive skolhuvudman. Här ryms både mindre och större projekt både inom ULF och samarbeten och projekt som inte har direkt finansiering av ULF-medel.

Nedan listas projekt som varit i gång under 2024. Projekt som avslutats tidigare och fått stöd för spridning markeras med *. Förutom dessa projekt har medel avsatts för arbete inom lärarprogrammet för att stötta utvecklingen av lärarstudenters kompetens att systematiskt utveckla undervisning (under temat ”från student till docent”).

Projektnamn	Skolhuvudman	Antal medforskande verksamma	Antal medforskande från akademi	Problembeskrivning/forskningsfråga/etc.

*Digital teknik som brygga mellan lärarutbildning, yrkesutbildning samt arbetsplatsförlagt lärande	Lillerudsgymnasiet AB	4	4	Det finns en svårighet att få en rättvis bedömning av APL. För att få underlag för en bättre bedömning och kunna titta på hur elever utför arbetsuppgifter och kunna fortsätta arbeta med detta i grupper när de kommer in på skolan igen, så behövde bedömningspraktiken utvecklas. Fyra yrkeslärare på Lillerudsgymnasiet utformade tillsammans med forskare och lärarutbildare från Karlstads universitet digitala multimodala loggböcker som skolans elever arbetade med när de var ute på APL. Eleverna har arbetat med text, bild och ljud och uppgifterna i loggboken har en tydlig koppling till centralt innehåll, ämnets syfte och kunskapskraven.
*Förskollärares ansvars- och ledarskapsuppdrag	Bengtsfors kommun	6	1	Syftet är att arbeta med professionsutveckling på vetenskaplig grund och med beprövad erfarenhet. Fokus är det specifika ansvar som förskollärare har enligt styrdokument, vad det innefattar och hur de ska ta sig an uppdraget med fokus på att leda arbetet. Utgångspunkten är de frågor deltagarna har och vi kommer tillsammans att söka efter svar. En viktig del är att de som arbetar i praktiken ska reflektera och prova det som vi pratar om eftersom detta praktiserande kommer generera nya frågor att diskutera. Detta blir då ett sätt att arbeta praktiskt på vetenskaplig grund och med beprövad erfarenhet. I projektet används olika samtalsmetoder för att fördjupa och fokusera. Metoderna kan deltagande förskollärare också använda på sina arbetsplatser som en del i projektets mål att utveckla och stärka förskollärares pedagogiska ledarskap och ansvar.
*Lekar, fysiska aktiviteter och utövande i	Kommunal skolkolhuvudman	två fritidshemsavdelningar	3	Fritidshemmets utmaningar och möjligheter utgör ramen för forskningsprojektet. Syftet är att förstå och

fritidshemmets undervisning				utveckla undervisning i fritidshem med ett ämnesdidaktiskt fokus på kunskap, undervisning och lärande. Fokus ligger på ett av läroplanens utpekade centrala innehåll i fritidshemet: lekar, fysiska aktiviteter och utövande. Projektet är upplagt som en fallstudie på två fritidshemsavdelningar där personalen tillsammans med forskarna formulerat problemområden.
*Utmaningar i det uppkopplade klassrummet. Rum för lärande i en digitaliserad skola	Kommunal skolhuvudman	2	4 (varav en lärare med delad tjänst)	I forskningsprojektet prövas en samverkansmodell som innebär att forskare, lärare och elever tillsammans kartlägger de utmaningar som uppstår i samband med klassrummens digitalisering. I projektet prövas en modell som bygger på att lärare och elever samverkar med forskare. Det övergripande syftet är att fördjupa kunskapen om vad som händer med undervisningen i ett klassrum där digitala verktyg används och på sikt stärka och utveckla kunskap om undervisningens digitalisering. Forskningsprojektet har i huvudsak använts sig av reflekterande samtal med utgångspunkt i analyser av ett rikt datamaterial bestående av videoinspelningar. Strävan är att skapa ett likvärdigt möte mellan deltagare med olika erfarenheter
*Konsten att lära sig svetsa	Torsby kommun	1(+arbetslag)	3	I projektet Konsten att lära sig svetsa – en studie om undervisning och lärande på industritekniska programmet har fokus varit att i samarbete mellan svetslärare och forskare systematiskt pröva och utveckla svetsundervisning på vetenskaplig grund för att öka förutsättningarna för elever att lära sig det de förväntas lära sig i svetsundervisningen. Undervisningen har skett i iterativa cykler inspirerad av Learning study metoden, baserad på CAVTA (Conversation Analysis and Variation Theory Approach) som didaktisk teori.

				Projektet har möjliggjort en (yrkes-)ämnesdidaktisk professionsutveckling riktad mot hur man kan skapa förutsättningar för undervisning och elevers lärande i specifika undervisningsinnehåll inom svetsundervisningen. Resultaten kan bidra till att utveckla yrkesämnesundervisning på vetenskaplig grund.
Klyfta i elevers användning av engelska	Filipstads kommun, Sunne kommun, Karlstads kommun	12	3	Projektet består av två delar – där den första delen undersöker vad som ligger bakom de olika färdighetsnivåerna hos eleverna. Den andra delen baseras på den första delen och fokuserar på strategier som tillgodoser alla elevers behov och hur de strategierna fungerar. Lärare från fyra högstadieskolor deltar i projektet. De har ett nära samarbete med forskarna, och har tillsammans med dem utarbetat studiens upplägg och genomförande Uppsatser som elever skriver kommer att ligga till grund för olika språkliga analyser som ska visa på elevernas färdighet i engelska. För att få en bild av vilka faktorer som kan ligga bakom skillnader jämförs resultaten från de språkliga analyserna med resultaten från en enkät som eleverna har fyllt i. I första hand är forskargruppen ute efter att hitta samband mellan de språkliga faktorerna i uppsatserna och de olika bakgrundsfaktorerna i enkäten.
Samarbete mellan skolbibliotek, skola och hem	Karlstads kommun	10 (lärare och bibliotekarier)	4	Bakgrunden till forskningsprojektet är den statliga utredningen Skolbibliotek för bildning och utbildning (SOU 2021:3). Där betonas att en skolbiblioteksplan som kopplas till det systematiska kvalitetsarbetet bland annat kan bidra till att utveckla verksamheten i skolbiblioteken. Forskningsprojektets övergripande syfte är att fördjupa förståelsen för hur lärare och skolbiblioteksansvariga kan samverka i olika läsfrämjande aktiviteter samt hur lärare kan

				samverka och nyttja skolbiblioteken på olika sätt. Projektets metod är aktionsforskning, vilket innebär att forskare och verksamma tillsammans arbetar med forskning och verksamhetsutveckling. Under läsåret 23/24 pågår arbetet att tillsammans med lärarna planera aktioner som sedan genomförs i skolan, samt att diskutera olika teoretiska perspektiv och förhållnings-sätt. Den samlade analysen, formulering av resultat och slutsatser genomförs hösten 2025.
Demokratiuppdrag i förskolan*	Fristående skolhuvudman	3	3	Projektet är ett samverkansprojekt med verksamma vid en mindre förskola. I projektet utforskas olika förståelser av förskolans demokratiuppdrag och pedagogiska strategier för att utveckla demokratiarbetet på en mindre förskola.
Organisering av undervisning för att stödja elevers lärande inom naturvetenskapliga ämnen	Arvika kommun	1 (forskande lärare) 10 medverkande lärare	2	Ett aktionsforskningsprojekt med utgångspunkt i verksammas problemformulering gällande elevers låga resultat i NO-undervisning. Fokus på ämnesinnehåll, utveckling av arbets-sätt och öka kvaliteten i laborativa moment
Förenad tjänst	Arvika kommun	1		Projektkoordination ULF, spridning
Forskarutbildning	Kristinehamns kommun	1 (i projektet ingår också fem verksamma lärare från andra kommuner, men dessa har inte några tecknade avtal)	3 (medverkande forskare + handledare)	Utveckling av metoder för återkoppling som stödjer vuxnas matematiklärande. Projektet, som drivs av verksam lärare tillsammans med forskare, syftar till att vidareutveckla och pröva metoder för återkoppling till elever inom Komvux. Valfungerande metoder för återkoppling är en framgångsfaktor för elevers kunskapsutveckling, men det saknas kunskap om vad som fungerar inom vuxenutbildningen. Studien är ett aktionsforskningsprojekt, som genomförs i matematikkurser med stora avhopp och stor andel underkända. Studien bygger på ett

				arbete som initierats av projektets verksamma lärare. Metoderna prövas först i den egna verksamheten, sedan systematiskt tillsammans med andra vuxenlärare (via ett digitalt utvidgat kollegium där ytterligare fem verksamma från olika kommuner deltar). Kunskapsbidraget sträcker sig därmed bortom den lokala enheten. Projektet sker i ett nära samarbete mellan den forskande, verksamma läraren och forskaren från akademien. Bådas kompetenser är viktiga för att driva och genomföra studien.
--	--	--	--	---

Erfarenheter av spridning av resultat

Under året har medel för spridning avsatts även till nyss avslutade projekt. Det har använts till konferenser (där verksamma lärare har kunnat delta), färdigställande av artiklar och populärvetenskaplig produktion.

Medel för spridning har också avsatts till kommunikatör för stöd till forskargrupper med ULF-medel (gäller även avslutade projekt) för webb, pressmeddelanden, intern och extern kommunikation. Allt material finns på dels www.ulfavtal.se, dels på www.kau.se. Spridning sker också i etablerade nätverk via RUCs styrgrupp och Pedagog Värmland.

Erfarenheten från perioden 2017-2024 visar på behovet av att över tid stötta enskilda projekt (särskilt verksamma i skolan) så att stöd till att ”skriva klart” även finns efter att projekttiden gått ut.

Antal publikationer som har registrerats tillhörande ULF under 2017–2024 uppgått till 29 forskningsartiklar eller bokkapitel, sex rapporter, fem böcker (kompetensutveckling/studentlitteratur), mer än 30 konferensbidrag (forskarkonferenser, konferenser för och med lärare), samt debattinlägg i riksmidia och facktidningar. Noteras bör dock att alla inte har använt sig av funktioner för att ”märka” publikationerna med ULF i Diva, vilket gör att allt inte enkelt kan spåras. (Ett förbättringsområde alltså...). Dessutom finns ett oräkneligt antal publikationer som verksamma i skola och akademi gjort på webbportaler både inom ULF och via Pedagog Värmland, samt filmer, poddar och annan undervisningsmateriel till lärarutbildning och kompetensutveckling.

Övrigt av intresse

Ett intressant arbete under året har varit att ta vara på och omformulera erfarenheter till ny nodstruktur och reviderad struktur för det lokala arbetet. Detta arbete har skett såväl lokalt, som på nodnivå och nationell nivå med möten, Bazarer och internat.

Även under 2024 har jobbet pågått med att hantera utmaningarna med "långa bågarna". Det handlar om att forskningsinitiering, genomförande och dokumentation av forskning tar tid och behöver tydliga strukturer. De olika årshjulen vi har hos skolhuvudmän och akademi och de olika ekonomiska- och styrsystemen ställer krav på långsiktighet och uthållighet i relationerna. Det pågår också ett arbete för att få till en tydligare struktur för att "få ut" information till berörda inom såväl skola som akademi, vilket också ger ett bra underlag för fortsatt arbete.

Vi har positiva erfarenheter av modellen med behovskartläggning och tre större projekt har fortsatt under året.

Intressant har även varit projekt för att öka lärarstudenters beredskap för ett praktisk-nära utvecklings- och forskningsarbete (genom projekt för att utveckla och använda didaktiska modeller i samband med självständiga arbeten), där också övningsskolor är en viktig part, samt arbetet för att hitta strukturer för att stötta forskarutbildning av verksamma (t.ex. stöttning av så kallade "industridoktorander").

I denna rapport beskrivs arbetet med ULF under år 2024. ULF står för utbildning, lärande, forskning. Det är en nationell försöksverksamhet som syftar till att öka samverkan mellan akademi och skola, med ett särskilt fokus på praktikinrä forskning. ULF är uppdelat i fyra noder. 2024 är sista året som Linköpings universitet ingår i Karlstadnoden tillsammans med Karlstads universitet, Högskolan väst och Högskolan i Halmstad. Från och med 2025 kommer ULF att delas in i andra noder. I denna rapport beskrivs arbetet med ULF vid Linköpings universitet under året 2024. Rapporten är skriven av Anja Thorsten, projektledare för ULF vid Linköpings universitet 2019–2024.

Målsättningar för året

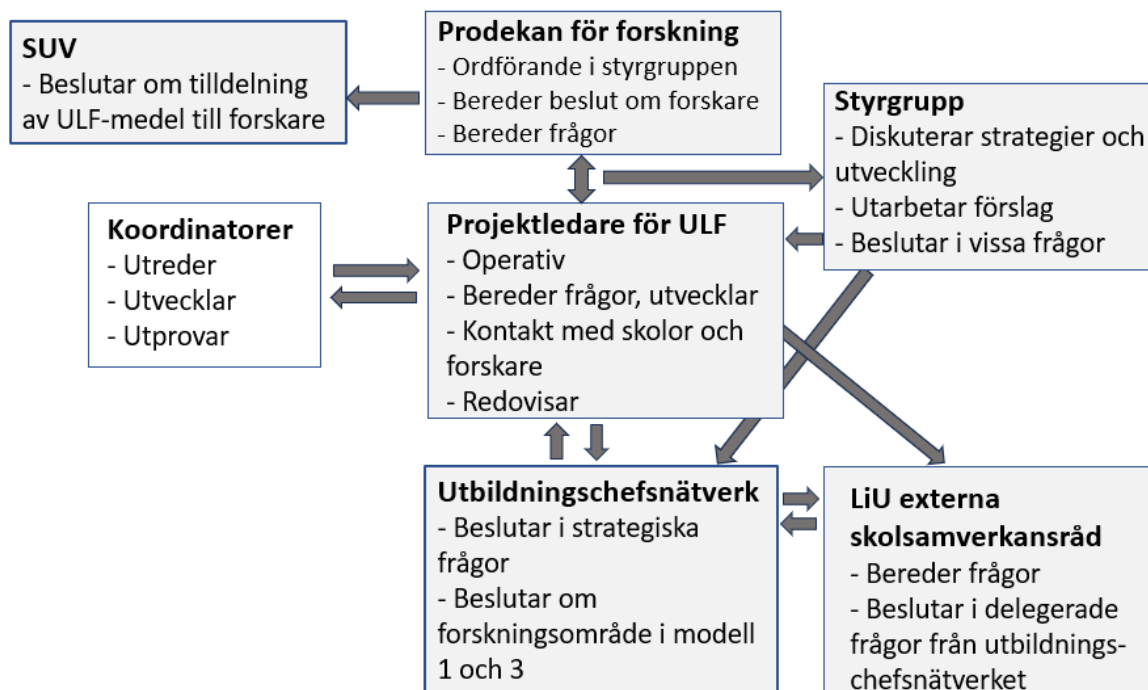
Målsättningen för 2024 var att fortsätta utveckla våra modeller och fortsätta med det generella arbetet med ULF. Vi hade som målsättning att utveckla av följande områden:

1. Uppmuntra till fler ämnesdidaktiska projekt. Vi ser att många förslag till projekt både i modell 1 och 2 handlar om skolövergripande frågor. Det gör att undervisningsutmaningar inom specifika ämnen och årskurser riskerar att hamna i bakgrunden. Vi kommer att arbeta för att dessa forskningsområden ska få mer utrymme som ULF-projekt.
2. Starta samarbete med kommunlektorer i regionen och etablera kontakter med dem
3. Utveckla lärarutbildningens koppling till ULF
4. Utveckla formen för ramprojekt ytterligare
5. Nå ut till alla kommuner i regionen
6. Skapa ett nytt ansökningsunderlag för modell 2 och stötta skolor i ansökningsprocessen och i att avgränsa ett forskningsområde
7. Ytterligare utveckla samarbetet med nya noden
8. Förbereda för att sköta kansliet i nya noden, nod Öst, vilket startar i januari 2025

Organisation

Organisationen har under 2024 sett likadan ut som under 2023, se nedanstående modell.

Figur 1. Illustration över organisationen av ULF vid Linköpings universitet

Projektledaren för ULF sköter det fortlöpande arbetet inom ULF. Det innebär kontakt med skolhuvudmän, lärare och forskare, hantering av avtal, information om ULF i olika sammanhang och arbete med spridning via bland annat en konferens. Projektledaren har regelbunden kontakt med forskare som leder ULF-projekt genom att följa upp, dokumentera och stötta. För att driva och utveckla ULF framåt bereder projektledaren frågor och kommer med förslag, ofta i nära samarbete med prodekanen för forskning. Projektledaren för ULF samarbetar också med koordinatörer. De har en tidsbestämd projekttid för att arbeta med någon avgränsad form av utveckling, utprovning eller utredning. Prodekan för forskning samarbetar nära med projektledaren för ULF och bereder frågor och diskuterar möjliga utvecklingsspår. Prodekanen står för kopplingen till styrelsen för utbildningsvetenskap (SUV) och bereder beslut och frågor som ska tas upp där. Dessutom är prodekanen ordförande i styrgruppen.

Prodekan för forskning samarbetar nära med projektledaren för ULF och bereder frågor och diskuterar möjliga utvecklingsspår. Prodekanen står för kopplingen till styrelsen för utbildningsvetenskap (SUV) och bereder beslut och frågor som ska tas upp där. Dessutom är prodekanen ordförande i styrgruppen.

Styrgruppen är den grupp som lägger upp strategier och utarbetar förslag. I gruppen ingår projektledaren för ULF, prodekan för forskning, föreståndare för LiU skolsamverkan samt tre kommunrepresentanter, en från en liten kommun, en från en mellanstor kommun och en från en stor kommun. Kommunrepresentanterna sitter på tre år och byts ut vid olika tillfällen. Under året har kommunrepresentanterna kommit från Åtvidabergs kommun, Motala kommun och Linköpings kommun. Representanten

för Åtvidabergs kommun bytte tjänst och blev kommunchef i Ydre kommun under hösten. Han har fortsatt sitt uppdrag året ut, men kommer att ersättas med en annan representant. Styrgruppen tar beslut i vissa frågor. Det handlar om frågor rörande vilka skolor som ska delta i modell 2 och frågor rörande utvecklande av nya strategier och modeller. Styrgruppen kan delegera dessa frågor till vissa deltagare i gruppen. Styrgruppen kan även ge projektledaren i uppdrag att utföra eller utveckla vissa områden.

Utbildningschefsnätverket. De får underlag som har beretts av styrgruppen, projektledaren eller av LiU externt skolsamverkansråd. Det kan till exempel vara övergripande strategiinriktningar inom ULF. Det huvudsakliga uppdraget för utbildningschefsnätverket består i att besluta vilka kommunövergripande forskningsprojekt (modell 1 och ramprojekt) som ska genomföras.

SUV, styrelsen för utbildningsvetenskap, tar beslut rörande vilka forskare som ska leda ULF-projekt.

Vi har under 2024 fortsatt att använda den deltagare från styrgruppen som själv ingår i utbildningschefsnätverket (Karl-Johan Sjödin) för att kommunicera med nätverket. Projektledaren för ULF har förberett skriftligt underlag, men Karl-Johan Sjödin har lett diskussionerna i gruppen. Det möjliggjorde att beslut runt modell 1 kunde tas på ett smidigare sätt än tidigare, eftersom han var med på hela mötet och också kunde svara på informella frågor som dök upp. Sjödin har under hösten lämnat utbildningschefsnätverket. Istället har utbildningschefen i Motala kommun varit kommunikationskanalen från ULF.

Översyn över styrnings-, berednings och beslutsstrukturer

Under 2024 har styrnings- och beslutsmodellen utretts av Ulla Kerren, vilket har resulterat i några olika förslag som kan skapa en mindre komplex styrningsmodell. Under 2025 kommer därför en annan styrningsmodell att användas. Denna modell kommer att separera berednings- och beslutsprocesser tydligare.

Övriga förändringar med start 2025

Anja Thorsten avgår som projektledare för ULF och efterträds av Bengt-Göran Martinsson. Anja Thorsten har haft 25% av sin tjänst för uppdraget. Från och med 2025 har projektledaren istället 20% i uppdraget, men det kompletteras med en administratör som har 10% för att lösa administrativa uppgifter. Tidigare har projektledaren skött även administrativa uppgifter.

Arbete och aktivitet under året

Under de kommande rubrikerna beskrivs LiUs arbete med olika modeller samt övriga aktiviteter under 2024. Under 2024 har vi fortsatt med modell 1 och 2. Dessutom har vi utvecklat arbetet med ramprojekt (som beskrivs som modell 3 i

årsrapporten 2023).

Samverkansmodeller

Modell 1

Modell 1 är tvååriga projekt som bygger på kommunernas systematiska kvalitetsarbeten. Modellen byggs upp av tre faser. Nedan beskrivs kortfattat de tre faserna.

Fas 1: Förberedande fas

I utbildningschefsnätverket tas beslut om prioriterade forskningsområden. Sedan får kommuner anmäla intresse av att delta. LiU rekryterar forskare, vanligen två forskare med 20% vardera, men det kan vara mer tid om projektet är stort. De deltagande kommunerna rekryterar vanligen två medforskande lärare vardera, där de medforskande lärarna har 20% vardera.

Fas 2: Forskningsfasen

Under två år genomför forskningsteamet praktikinära forskning. De avgränsar forskningsområdet och formulerar forskningsfrågor som de undersöker med de metoder forskningsgruppen väljer. Deras resultat sprids via konferenser, rapporter och/ eller artiklar.

Fas 3: Uppföljande spridningsfas

Denna fas syftar till att fortsätta spridningen av projektets resultat och möjliggöra för fortsatt samarbete mellan kommuner, medforskande lärare och forskare. Terminen efter projektet avslutas får forskarna 5% för att fortsätta ha kontakt med kommunerna och att sprida projektet. De medforskande lärarna gör överenskommelser med respektive kommun angående hur de kan fortsätta arbeta med att sprida forskningen.

Modell 1-projekt under 2024

Totalt fyra modell 1-projekt har pågått under 2024, varav två avslutades i maj. Ett av projekten ingår i ett ramprojekt och beskrivs under den rubriken.

Tillgängliga lärmiljöer, åk 4–6

Projektet leds av Lina Lago tillsammans med Karin Bertills och Helene Elvstrand från Linköpings universitet. Projektet påbörjades augusti 2022 och avslutades i juni 2024. I projektet medverkade Finspångs kommun, Åtvidabergs kommun och Kinda kommun. Två medforskande lärare från varje kommun deltog i forskningsgruppen.

Projektet Tillgängliga lärmiljöer genomfördes mellan 2022 och 2024 i samverkan mellan LiU, Åtvidabergs, Finspångs och Kinda kommun. Fokus har varit att undersöka och utveckla skolans lärmiljö med fokus på elev-lärrarrelationer för att förstå och skapa förutsättningar för hur skolans vuxna (lärare och annan skolpersonal) kan bli mer

tillgängliga för att ge elever det stöd de behöver. Metodologiskt har vi arbetat med en aktionsforskningsinspirerade ansats på två nivåer. Forskarna har lett det gemensamma arbetet i projektgruppen medan de medforskande lärarna har lett lokala aktionsforskningsprocesser på sina skolor med stöd av forskarna. Att arbeta lokalt utifrån en gemensam ram gör att det har funnits stora möjligheter att göra anpassningar utifrån skolornas specifika behov. Innehållsligt går det att identifiera vissa gemensamma aspekter som varit viktiga för att vuxna ska bli mer tillgängliga förhållningssätt, agerande och organisering av arbete. Erfarenheter och resultat från projektet har så här långt spridits genom presentationer på LiUs konferens Praktisk forskning och skola på vetenskaplig grund (2022, 2023, 2024), deltagande i Kinda kommuns fortbildning (2025) samt i tre Venue-artiklar.

Inom ramen för projektet har följande artiklar publicerats:

Bertills, K., Elvstrand, H., & Lago, L. (2024). Praktisk forskning och skolutveckling – en modell för samverkan. Venue, 26. <https://doi.org/10.3384/venue.2001-788X.5478>

Lago, L., Bertills, K., & Elvstrand, H. (2024). Mina tillgängliga vuxna: Gästredaktionell introduktion. Venue, 27. <https://doi.org/10.3384/venue.2001-788X.5342>

Stahlberg, K., & Lago, L. (2025). Att hålla lärobubblan hel. Venue, 27. <https://venue.ep.liu.se/article/view/5345>

Pojkars läsning

Projektet leddes av Ulrika Andersson och Stefan Gustafsson och genomfördes i samverkan med två medforskande lärare från Finspångs kommun. Alla i forskargruppen varit delaktig och involverad i hög grad i projektets alla delar. Projektet påbörjades augusti 2022 och avslutades i juni 2024. Projektet grundades i att pojkars läsning identifierats som ett utvecklingsområde i kommunen. Syftet var att tillsammans med de av kommunens lågstadielärare och deras elever, som tackade ja till att medverka i projektet, få mer kunskap om hur läsundervisningen skulle kunna utformas för att förändra den negativa resultatbilden över pojkarnas läsning i kommunen. I projektet deltog 7 klasslärare med ansvar för läsundervisningen i åk 1-3 och ca 160 elever (vi intervjuade 35 pojkar). Inom ramen för projektet följande genomförts: ansökan för etikprövning, läst forskning om pojkars läsning, studerat läsundervisning och utifrån resultat från intervjuer med lärare och pojkar tillsammans med lärarna utvecklat en läsundervisningsmodell, klasslärarna har genomfört/undervisat enligt läsundervisningsmodellen i sina egna klassrum. I enlighet med modellen har återkommande lärarträffar genomförts där allt från testresultat till hur parläsning kan organiseras har diskuterats. Effekten av läsundervisningsmodellen har utvärderats via lästestresultat från för- och eftermätningar, lärarnas upplevelser av modellen har utvärderats. Projektledaren har i samtal utvärderat forskargruppens två lärares upplevelser av att delta i ULF- projektet. Forskargruppen har skrivit en vetenskaplig artikel som innehåller resultat från intervjustudierna om pojkars läsundervisning och

läsundervisningsmodellen (inskickat manus) och en Venueartikel där effekten på elevernas läsförmågor sedan läsundervisningsmodellen använts i klassrummen beskrivs. Forskargruppen har också medverkat i tre ULF-konferenser. Kommunen har under ht-24 erbjudits någon form av återkoppling, ett mycket öppet och flexibelt erbjudande avseende när och hur.

Problematisk skolfrånvaro

Projektet leds av Sofia Kvist Lindholm och Camilla Forsberg och genomförs tillsammans med fem kommuner med två medforskande lärare från varje kommun. Motala kommun, Söderköpings kommun, Kinda kommun, Åtvidabergs kommun och Linköpings kommun deltar i projektet. Projektet startades augusti 2024 och pågår till juni 2026. Under hösten har de medverkade kommunerna tillsammans med projektledarna analyserat sitt frånvaroarbeta och identifierat utvecklingsmål. Det har både inneburit ett arbete med att analysera gällande rutiner och frånvarostatistik i respektive kommun som delats med varandra under erfarenhetsutbyte samt att identifiera hur detta arbete kan tas vidare. Forskargruppen har identifierat tre olika områden som behöver utvecklas och som undersöks närmre genom forskningsstudier i tre olika delstudier. Detta bidrog i sin tur till att en etikansökan skickades in och som nyligen blivit godkänd. Projektet har nu gått in i datainsamlingsfasen och får också stöd av två studenter som skriver uppsats inom ramen för specialpedagogprogrammet för projektets räkning. Därutöver har ytterligare en forskarkollega fått möjlighet att medverka med forskarinsatser i projektet. Under vårterminen väntas nu intensiv datainsamling och analys. Forskargruppen har också skickat in ett abstract till NERA konferensen som accepterat och där kommer de att presentera ett paper om hur fem kommuner i Sverige hanterar skolfrånvaro genom att analysera deras rutiner, interventionsstrategier och användning av statistik för att skapa riktlinjer för datainsamling och identifiera utvecklingsinsatser.

Modell 2

Modell 2 är ett-åriga projekt som initieras av enskilda skolor. En forskare har 10% för att leda projektet. Rektorn på skolan möjliggör för lärare att delta. Detta ser ut på olika sätt på olika skolor. Skolorna använder till exempel studiedagar, konferenstid, arbetslagstid och ämneslagstid.

Nuvarande process:

1. Arbetslag och ämneslag på skolor ansöker om att genomföra modell 2-projekt via en ansökningssida på hemsidan för ULF. Vi har haft två datum: den 15 mars och den 20 november.
2. Vid behov har projektledaren kontaktat skolan för att få ytterligare information för att kunna avgränsa och utveckla ansökan.
3. Styrgruppen har granskat inkomna ansökningar och föreslagit vilka ansökningar som ska ges ULF-medel. Valet har baserats på följande kriterier:

- Stark relevans för barns/elevs utveckling och lärande
 - Bygga på behov som är identifierade i förskolans/skolans verksamhet
 - Projektet lämpar sig att genomföras som ett praktisknära forskningsprojekt
 - Det saknas forskning inom området, det behövs ny kunskap
4. Skolan har kontaktats och informerats om vad som förväntas vid deltagande. Skolan har aktivt fått bekräfta att de vill genomföra projektet.
 5. Utlysning till forskare om att ansöka att leda de aktuella projekten.
 6. Forskarnas ansökningar har granskats. Vid fler än en ansökan har de skickats till två sakkunniga.
 7. Beslut om vilken forskare som ska leda projektet har tagits av SUV.

Förändringar av processen:

Under 2024 har ett arbete med att utveckla och förbättra ansökningsprocessen genomförts. Den nya processen kommer att gälla från och med 2025. Tre huvudsakliga förändringar har genomförts:

- I stället för två ansökningstillfällen kommer det att vara ett ansökningstillfälle, den 10 februari, varje år. Anledningen till detta är att det inkom få ansökningar på hösten. Dessutom var det svårt att hinna med alla processer i ansökan vid det andra ansökningstillfället som låg i mars, eftersom det ofta var önskvärt att projektet skulle starta vid terminsstart. Förhoppningen är att det nya datumet ska etablera sig och att det möjliggör att de antagna projekten kan starta till höstterminen efter ansökan.
- Utformandet av ansökningsformuläret ser annorlunda ut. Nu finns det tydligare frågor som hjälper lärarlagen att ringa in och beskriva den utmaning de vill undersöka. I formuläret måste dessutom både rektorn och lärarlaget visa att de står bakom ansökan.
- Nu kommer det att vara möjligt att ange en forskare som ansökan har skrivits tillsammans med, vilket inte var möjligt tidigare.

Projekt under 2024

Nedanstående projekt genomfördes helt eller delvis under 2024.

Att stötta språkutveckling hos migranter på arbetsmarknadsinsatser

Projektet leddes av Helena Colliander som samverkar med olika aktörer på Vimmerby Lärocentrum. Studien startade den 1 april 2023 och avslutas sista mars 2024. Studien syftar till att utveckla kunskap om stöd till språkutveckling hos migranter som deltar i arbetsmarknadsinsatser via AMI. Ett särskilt fokus ligger på stödet till språkanvändning och språkutvecklingen i relation till arbetets sociala miljö och uppgifter. Vi ställer oss följande frågor: I vilka situationer uppstår samtal på svenska? Vilken typ av språk erbjuder arbetet deltagarna att använda? Vilka faktorer som framstår som centrala för att främja deltagarnas möjligheter till språkanvändning och språkutveckling i arbetet.

Sju deltagare i arbetsmarknadsinsats skuggas i sitt arbete inom olika arbetskontexter. Efter en första observationsomgång analyseras materialet tematiskt med hjälp av sociokulturella begrepp som potentiellt medierande resurser och praktikgemenskap. Baserat på denna analys och på vad tidigare forskning säger infördes stödåtgärder på arbetsplatserna varefter en ny observationsomgång genomfördes. Efter denna kommer ytterligare några åtgärder att genomföras för att sen i slutskedet följa upp vad åtgärderna har betytt för deltagarna/vad som underlättar språkanvändning och språkutveckling på arbetsplatsen genom en fokusgruppsintervju. Ett preliminärt resultat från den första observationsomgången är att deltagarna ges relativt få möjligheter i praktiken att utveckla sin svenska på arbetsplatsen och att deras språkanvändning i hög grad beror på de initiativ de själva tar. Samtidigt varierar detta beroende på arbetets natur och de språk som talas av medarbetare på arbetsplatsen. Vi ser också att det är i autentiska och "tillåtande" situationer som deltagarna i större utsträckning pratar svenska. Med grund i detta har åtgärder har därför genomförts för att öka tillfällena till samtal och skapa motivation både i hela arbetsgruppen att aktivt arbeta för att deltagarna ska kunna utveckla sin svenska

Studieomdömet på folkhögskolans allmänna kurs

Projektet leddes av Per Andersson, Linköpings universitet, och genomfördes tillsammans med två lärare på Valla folkhögskola och Marieborgs folkhögskola. Projektet genomfördes från augusti 2023 till juni 2024. Studieomdömet är den samlade bedömning som görs av deltagare på folkhögskolans allmänna kurs vad gäller deras studieförmåga, alltså förutsättningar att klara av studier på nästa nivå, och det fungerar som urvalsinstrument inom en särskild urvalsgrupp vid ansökan till högskolan. I detta projekt har en metod prövats som genom en workshop introducerar deltagare på allmän kurs i vad studieomdömet innebär och hur det sätts. Workshopen innefattade en introduktion av de formella riktlinjerna kring studieomdömet och av hur omdömessättningen på folkhögskolan går till. Därefter fick deltagarna utifrån fiktiva "case" (beskrivningar av deltagare på allmän kurs) delta i en fiktiv, kollektiv omdömesprocess av det slag som äger rum när folkhögskolans pedagogiska personal kollektivt sätter deltagarnas studieomdöme. Deltagarnas erfarenheter har följts upp genom enkäter före och efter genomförandet av workshopen samt genom intervjuer i anslutning till att studieomdömet sätts i slutet av terminen. Deltagarna ger uttryck för ökad kunskap om och förståelse för omdömessättningen. En övergripande slutsats är att ökade kunskaper påverkar hur man förhåller sig till studieomdömet. Förhållningssättet påverkas också av deltagarnas framtidsplaner och hur de uppfattar omdömet betydelse i relation till dessa planer. Kunskap kan göra att man blir mindre osäker eller mindre nervös för omdömessättningen när man vet mer om villkoren. Men kunskap kan även bidra till ökad nervositet och oro beroende på att man förstår omdömet betydelse och värde bättre, och kanske också att man med mer kunskap om bedömningsgrunderna blir osäker på hur man ska lyckas. Metoden som har prövats bör kunna vara användbar på alla folkhögskolor. Ökad medvetenhet och kunskap om studieomdömet bland

deltagarna på allmän kurs bör vara värdefullt för lärare och deltagare generellt, inte minst med tanke på den brist på kunskaper om studieomdömet bland deltagarna, och möjliga konsekvenser av detta, som belysts i de få exempel på tidigare forskning som finns på området.

Att utveckla elevers förmåga att värdera psykologiska perspektivs förklaringsvärde

Projektet leddes av Anja Thorsten som samverkar med en lärare från Birgittaskolan, en lärare från Katedralskolan i Linköpings kommun, samt en lärare från Vuxenutbildningen i Norrköpings kommun. Projektet startade i augusti 2023 och avslutades i januari 2024. I form av en Learning study genomförde forskaren och de medverkande lärarna en studie med syftet att designa undervisning så att eleverna utvecklar sin förmåga att värdera olika psykologiska perspektivs förklaringsvärde. Valet av detta område bygger på att lärarna har identifierat detta som ett område som är svårt att undervisa om och svårt för eleverna att lära. Studien genomfördes i tre olika elevgrupper och resulterade i en beskrivning av kritiska aspekter (aspekter som behöver synliggöras i undervisningen) och av undervisningsdesign. Forskarlärargruppen har deltagit i en konferens i augusti och de har skrivit en artikel som nu är inskickad till en akademisk tidskrift.

Att utveckla och implementera en adaptiv och elevcentrerad bråkundervisning i årskurserna 4-6

Projektet leddes av Tuula Koljonen som samverkar med mellanstadielärare på Marieborgsskolan i Västerviks kommun. Projektet pågick från augusti 2023 till juni 2024. Lärarna valde en explorativ forskningsansats, vilket innebär att olika undervisningsstrategier och metoder utforskas med en öppenhet för att experimentera och samla in data för att förstå vad som fungerar ”bäst”. Fokus ligger på att förbättra skolans bråkundervisningen i åk 4-6 med fokus på konkretisering för att på så sätt möta de olika kunskapsnivåer hos eleverna. Under projektets gång har arbetet handlat om att designa och implementera olika undervisningsstrategier, utvärdera deras effektivitet och utveckla lärarkunskap. En slutsats från projektet är att utveckling och implementering av en adaptiv och elevcentrerad undervisning i matematik är mycket intressant men inte alltid så enkel. Fokus blev på att förbättra bråkundervisningen i årskurs 4-6 genom att inkludera konkretiseringar och progression.

Specialpedagogik med inriktning mot särskilt begåvade elever

Projektet leddes av Johanna Lundqvist som tillsammans med lärare i Kinda kommun har genomfört projektet under läsåret 2023/24. I projektet har forskaren lett dialogseminarier (N=14) med ett elevhälsoteam och lärare på en F-6 skolan i Östergötland. I dessa dialogseminarier reflekterade forskaren, elevhälsoteamet och lärarna över teorier och forskning som handlar om särskild begåvning och tillgängliga lärmiljöer samt levnadsbeskrivningar och undervisningserfarenheter. Forskaren dokumenterade centralt innehåll från dialogseminarierna och tog även fram ett utkast på en lokal

handlingsplan; elevhälsoteamet och lärarna bistod forskaren i det arbetet. De reviderade utkastets form och innehåll vid flera tillfällen över ett års tid och samproducerade på det sättet en lokal handlingsplan som beaktar särskild begåvning, undervisning och lärande i en skola för alla. Den lokala handlingsplanen utgör projektets resultat och kan vara rektorer, elevhälsoteam och lärare eller andra behjälplig, till exempel när de ska planera och genomföra en skola för alla och utveckla lokala handlingsplaner om särskild begåvning och inkludering på den egna skolan.

Studiestrategier i övergången till gymnasieskolan

Projektet leds av Karin Stolpe som samverkar med lärare på Katedralskolan i Linköpings kommun. Projektet startade i augusti 2023 och avslutades i juli 2024. Projektet tog sin utgångspunkt i att skolan uppmärksammat att eleverna, när de börjar på gymnasiet, ofta saknar strategier för att ta sig an sina studier på ett effektivt sätt. Eleverna är alltmör ovana vid att läsa böcker och de oftast har haft digitala läromedel under högstadietiden. Övergången från högstadiet till gymnasiet ställer nya krav på eleverna, bland annat med ett ökat ansvar att själv kunna organisera sina studier. Syftet med det här projektet var att bidra med kunskap om hur lärare kan arbeta med att utveckla elevers studiestrategier. I samverkan mellan forskare och lärare fick elever i årskurs 1 på en gymnasieskola undervisning om hur de kan förbättra sina studiestrategier. I projektet har läraren Kristina Andersson, tillsammans med forskaren, tagit fram ett undervisningsmaterial som har genomförts av mentorerna i årskurs 1 under mentors-tiden. Data har samlats in i samband med planeringsmöten och dessutom har elever och lärare intervjuats i början och slutet av projektet. Projektet har genererat i en vetenskaplig artikel som är inskickad till en tidskrift för granskning.

Studieteknik på SFI

Projektet leddes av Ola Uhrqvist, Linköpings universitet, som samarbete med fem lärare på SFI i Mjölby kommun. Projektet genomfördes från augusti 2023 till juni 2024. Behovet av projektet grundar sig i att många vuxna elever på SFI har svårt att klara sig igenom de fyra kurserna (A-D) som i slutet motsvarar målen i svenska för åk 5–6. Särskilt gäller detta elever på studieväg 1 med lite eller ingen skolerfarenhet och som då i princip vuxit upp som analfabeter. Mer specifikt utforskar projektet elevernas förståelse för vad det innebär att kunna ett språk och vad som motiverar dem att lära sig. Problembeskrivningen omfattar också kopplingar mellan hur informanterna ser på sig själva som vuxna elever och deras förutsättningar att lära sig. Studien bygger på en tematisk analys av kvalitativa intervjuer med sjutton elever på Svenska För Invandrare (SFI) på Komvux, studieväg 1. Resultaten av projektet är en ökad förståelse för kopplingen mellan elevernas motivation och förståelse för vad det innebär att lära sig läsa och skriva på ett nytt språk. Då eleverna har mycket liten erfarenhet av skolgång är det extra viktigt att fånga upp vad som förväntas. Här finner projektet en intressant spänning mellan elevernas fokus på praktisk nytta i enkla sammanhang, som att förstå konkret information i affärer, på vårdcentralen och liknande samt tydliga resultat i skolan,

så som att få 10 av 10 rätt på en diktamen. Här har eleverna viss förmåga att själva bedöma den användbarheten av sina kunskaper. Samtidigt riskerar fokus på relativt fragmentarisk användning av språket, bland annat genom att översätta fraser med olika appar, att minska förståelsen för de språkfärdigheter som lägger grunden till förmågan att hantera längre texter och att förstå mer implicita eller abstrakta meningar. Då denna förmåga är viktig i de steg 3 och 4 kan detta vara en del av förklaringen till att många fastnar på dessa steg. Lärdomar och reflektioner av studien pekar mot vikten av att bygga språkundervisningen för dessa grupper på både det konkreta som motive-
rar i vardagen men också på det mer strukturella som gör det möjligt att hantera längre texter med mer abstrakt innehåll i sin kulturella meningsskapande kontext. Projektet redovisas genom artikeln ”10 av 10 på diktamen och att läsa mellan raderna” (som publiceras i Venue under 2025) och resultaten presenterades på konferensen Praktiknära forskning och skola på vetenskaplig grund 28 oktober 2024.

Läsförståelse på mellanstadiet

Projektet leds av Katarina Eriksson Barajas, Linköpings universitet som genomför projektet tillsammans med lärare på Bråvallaskolan i Borensberg. Projektet genomförs från mars 2024 till mars 2025. Bakgrunden är att lärarna noterat att alltför många elever hade svårt att ta sig igenom även korta texter som de själva inte valt att läsa och de hade svårt att kunna besvara frågor om texten efter läsning. Under vt 2024 planerades projektet och en åk 5 valdes ut för genomförande av studien. En skönlitterär text från tidigare nationellt prov med tillhörande frågor testades i helklass vid terminsstart. Nio elever valde och tilläts delta. Några klarade inte godkänt-gränsen. Forskaren och klassmentorn genomförde intervjuer med eleverna efter testet. Viss inläsning gjordes av lärarna på min inrådan, klassmentor men även övriga lärare genomförde ett antal åtgärder utöver ordinarie undervisning. Test nr 2 genomfördes med en annan skönlitterär text från nationellt prov och testades precis innan jullovet, efterföljande intervjuer med eleverna genomfördes av klassmentorn och mig. Utkast till manus att publicera i Venue är påbörjat. Etikprövningsmyndigheten begärde kompletteringar så det hanns inte med i stället utesluts ev hänvisningar till hälsa och annat i materialet, vilket är synd. Vare sig Vetenskapsrådet eller EPN har satt ner foten vad gäller de motstridiga intentionerna mellan att lärare bör vara medförfattare inom ULF och att i möjligaste mån sträva efter konfidentialitet för deltagarna genom att pseudonymisera bl a ort och skola, vilket är forskningsetiskproblematiskt.

En skolas arbete med särskilt begåvade elever

Projektet leds av Johanna Lundqvist, Linköpings universitet, som samarbetar med lärare och rektorer i Linköpings kommun. Projektet startade i april 2024 och avslutas i mars 2025. Syftet med det praktikinära forskningsprojektet är att samproducera en nulägesbeskrivning med fokus på undervisning och insatser som riktar sig till elever som har en särskild begåvning eller motsvarande, till exempel elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Syftet är också att samproducera kunskap om hållbara

strukturer för samverkan mellan akademi och skola. Det praktisknära forskningsprojektet följer god forskningssed och använder sig av dialogseminarium och en enkät som delas ut till samtliga lärare på skolan. Enkäten behandlar skolans erfarenheter av väl fungerande undervisning som innefattar en elev eller flera elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Den utvecklas och distribueras i samverkan och så är även fallet med analyser av enkätdata. Rapporteringen av resultaten kommer att ske genom presentationer till deltagare, regionen och forskare. Det sker också genom vetenskaplig publikation.

Språkutvecklande arbetssätt i förskolan

Två forskningsprojekt inom modell 2 är en fortsättning på ett större modell 1 projekt benämnt Språkutvecklande arbetssätt i förskolan som genomfördes under 2021–2023 i samarbete med fem medforskande förskollärare från Finspångs kommun, Motala kommun samt Norrköpings kommun. Projektet leddes av Maria Simonsson och Asta Cekaite, Linköpings universitet. Syftet med studien var att utforska hur samspelepraktiker, förskolepedagogers planerade aktiviteter och förskolerutiner bidrar till barns lärande av språk i flerspråkiga förskolor. Projektet designades som ett aktionsforskningsprojekt, där under projektets gång olika språkliga aktioner utformades. Projektets resultat kring hur förskolepersonal använder guidad lek som verktyg, arbetsmetod samt resurs för att stödja flerspråkiga barns språkande och språklärande har uppmärksamats stort i de deltagande kommunerna. Som en fortsättning på detta modell 1 projekt (ramprojekt) har Motala kommun intiterat två modell 2 projekt kring språkutvecklande arbete med guidad lek inom de förskolepedagogiska områdena naturvetenskap och matematik. Förskolepersonalen har påtalat utmaningar och behov av kunskap och metoder för att kunna utveckla språkstödande verksamheter inom dessa områden på sina förskolor. Dessa aktionsforskningsprojekt påbörjades under april 2024 och avslutas i mars 2025.

Förskola 1: Att arbeta med guidad lek inom naturvetenskap

Förskolepersonalen arbetar med olika språkutvecklande aktioner där handdockor används inom guidad lek för att stödja barns deltagande i olika former av kunskapande (narrativa och paradigmatiska) och språkande. I aktiviteter där dockan används får barnen möjlighet att uttrycka sig, utveckla sina individuella förmågor samt utveckla kommunikationsvägar till språkandet. Olika naturvetenskapliga fenomen som luft och kraft är i fokus.

Förskola 2: Att arbeta med guidad lek inom matematik

På denna förskola finns många barn som har bristfälliga kunskapar i svenska språket och behöver särskild språkstöttning i samband med undervisning. Förskolepersonalen identifierade området matematik, som de särskilt ville utforska och utveckla, och mer specifikt arbetar de med sortering och rumsuppfattning. Olika aktioner utvecklades

där guidad lek och dans används som resurser och metoder såväl i inommiljön som i utemiljön på förskolan.

Hälsofrämjande arbete på skola och fritidshem

Projektet leds av Karin Bertills och Magnus Jansson vid Linköpings universitet som genomför projektet tillsammans med personal på fritidshem och idrottslärare, 7 st (from vt25 6 st) på Rimfors skola. Projektet genomförs från augusti 2024 till juni 2025. Målsättningen med projektet är att skapa möjlighet för alla elever att delta i organiserade rastaktiviteter samt att få till en fungerande rastbod (material, lånesystem, städschema osv.) Projektet startades upp med en fysisk träff på Rimfors 10 september, 2024. Därefter har 4 digitala träffar genomförts. Personalen har i samråd med rektor skapat ytterligare tillfällen där delar av personalen träffats för att arbeta med projektet. Aktioner har planerats och material har beställts. Vt25 genomförs aktioner i form av organiserade rastaktiviteter i 5-veckors perioder med start vecka 3. Ansvariga för projektet genomför datainsamling vecka 5 där rastaktiviteter kommer att observeras.

Skolhund på gymnasiet

Projektet leds av Rie Henriksen, Linköpings universitet, som genomför projektet tillsammans med lärare på Realgymnasiet, Norrköpings kommun. Projektet pågår från augusti 2024 till juni 2025. I Sverige används sociala tjänstehundar mer och mer på gymnasier (så kallad skolhund). En social tjänstehund arbetar med att främja hälsan och öka välmående hos människor med olika behov. Inom gymnasiet kan hunden motivera elever till att träna akademiskt, minska ångest i stressiga situationer (till exempel under tentor) och stärka koncentrationsförmågan genom att erbjuda trygghet, stabilitet och stresslindring (Grove et al., 2021). Elever kan själv välja om de vill ha en skolhund närvarande under akademiska och icke-akademiska aktiviteter. Skolhunden är därför ett frivilligt erbjudande för eleverna. Det saknas dock svensk forskning inom området, där effekten av denna typ av socialtjänsthund kritiskt bedöms. Syftet med denna studie är att utvärdera effekterna av social tjänstehund på gymnasieelevers motivation och akademiska prestationer genom att titta på elevernas närvaro och betygsnivå under ett år med tillgång till skolhund. Dessutom kommer elevernas samt hundförarens upplevelse av den hundassisterade aktiviteten att dokumenteras via ett enkelt online frågeformulär (LoopMe) för att fastställa om elevernas upplevelse av den hundassisterade aktiviteten är beroende av typen av aktivitet och om den stämmer överens med hundtränarens upplevelse av den hundassisterade aktiviteten. Etikprövningen godkändas i november. Samtyckesformulär har samlats in från alla hundförare och samlas kontinuerligt in från de elever som accepterar att delta i studien. Data har kontinuerligt samlats in via LoopMe sedan november 2024 och kommer att fortsätta till juni/juli 2025

Arbetsätt och strukturer för NPF-elever inom Komvux

Projektet leds av Anders Hallqvist som samarbetar med rektor och fem lärare på komvux, Källvindsskolan i Norrköping. Projektet genomförs från augusti 2024 till juni 2025. Projektet handlar om elever med hög frånvaro och NPF. Mer specifikt handlar det om att utvärdera en specialpedagogisk verksamhet bland dessa elever. ULF-projektet inleddes redan i med skrivande av etikprövning. Etikprövningsmyndigheten gav klartecken i slutet av sommaren. Verksamheten som ingår i studien syftar till ökad närvaro och högre studieprestation bland eleverna och vill även möjliggöra för dem att komma vidare till studier eller yrkesverksamhet. Verksamheten är en försöksverksamhet. Den startade 2024 och löper över tre år, 2024–2027. Att kunna utvärdera den är angeläget för att ansvariga ska kunna avgöra om den ska permanentas. Utvärdering är emellertid också viktigt för att pedagogerna ska kunna förbättra verksamhetens organisering, sina pedagogiska metoder och förhållningssätt. Därutöver har ULF-projektet ett rent forskningsmässigt syfte som är att beskriva och teoretiskt förstå pedagogiska verksamheter som bidrar till att vuxna elever med autism eller ADHD, hög frånvaro och ofullständiga gymnasiebetyg deltar i och lyckas med sina studier.

Frågeställningar: (1) Hur kan pedagogiska verksamheter bland vuxna med autism eller ADHD utvärderas med avseende på deltagarnas deltagande och studieprestation? (2) Hur kan sådana pedagogiska verksamheter utvärderas med avseende på deltagarnas övergång till studier och arbete? (3) Hur kan vi beskriva och teoretiskt förstå pedagogiska verksamheter som bidrar till att vuxna elever med autism eller ADHD, hög frånvaro och ofullständiga gymnasiebetyg deltar i och lyckas med sina studier? Samarbetet i forskargruppen fungerar bra. Forskaren har besökt skolan ungefär en gång i månaden för att planera och följa upp. Skolan har brottats med två olika svårigheter: finansiering och rekrytering av elever. I oktober började emellertid fem elever i verksamheten. Denna termin har de studerat matematik. De har eget rum och separata studieplatser som avgränsas med skärmar för att minimera störande intryck. De läser matematik och har utöver matteläraren även stöd från studiecoacher. Eleverna har undervisning fyra dagar i veckan. ULF-projektets syfte var alltså initialt att mäta effekter av den specialpedagogisk verksamheten, och utveckla strategier för att mäta effekter men efterhand har projektet alltmer kommit att handla om att beskriva och förstå verksamheten och elevernas deltagande. Den ursprungliga frågan om effekter eller resultat finns emellertid kvar och den strategi som vi tillämpar handlar om att följa eleverna individuellt för att på så sätt både kunna se om verksamheten är hjälpsam och fortlöpande kunna justera och förändra våra pedagogiska strategier och förhållningssätt. Eleverna som deltar i verksamheten har fått frågan om att delta i forskningsintervjuer men ännu har bara en av eleverna lämnat sitt medgivande. Dessutom är flera av eleverna mycket fåordiga, vilket innebär att projektets empiri riskerar att bli mycket begränsad. Detta är ett dilemma men som alternativ kan lärarnas erfarenheter fungera som projektets empiriska bas. Forskargruppens projektmöten får i så fall fungera som fokusgrupper. Men förhoppningen är att kunna göra några elevintervjuer i januari.

Öka elevers delaktighet och skapa meningsfullhet i komplexa samhällsfrågor om hållbarhet

Projektet leds av Ola Uhrqvist, Linköpings Universitet, som samarbetar med tre lärare på Berzeliussskolan i Linköping. Trots att hållbarhetsfrågor i sin grund är ämnesöverskridande och komplexa har de en tendens att i undervisning behandlas i en mycket förenklad form och då främst med fokus på mätbara kunskaper. Detta kan vara problematiskt då forskning menar att andra kompetenser spelar stor roll i bearbetandet av denna typ av frågor. Känslomässig-, handlings-, social- och normativ kompetens ses som centrala i forskningen kring Miljö och hållbarhetsundervisning. Kognitionsvetare som Funke (2010) menar till och med att de kognitiva förmågor som behövs för komplex problemlösning har grundläggande skillnader från enklare problemlösning. I komplex problemlösning tillkommer känslor och motivation som viktiga komponenter vid sidan av ett traditionellt fokus på uppmärksamhet, bearbetning och minne. Dessa komponenter betraktas dessutom som svåra att identifiera separat, bland annat eftersom relevant information alltid är beroende av syftet i situationen. Utifrån fallet PFAS, ett reproduktionsstörande, misstänkt cancerframkallande och överallt närvarande ämne, undersöker projektet vad som händer när ett ämnesinnehåll inom kemi och biologi behandlas som en komplex samhällsfråga där undervisningsmetoden vid sidan av faktakunskaper också lägger vikt vid känslor och agens. Studien följer elevernas reflektioner kring ämnet och arbetsformen i tre steg genom att eleverna i varje steg skriver ett individuellt reflekterande personligt brev kring upplevelsen. Studien pågår med samma upplägg i två klasser i årskurs två, en på det naturvetenskapliga programmet och en på teknikprogrammet. Sammanlagt blir det ca 120 brev som analyseras fenomenografiskt. Planen är att publicera resultatet i en vetenskaplig tidskrift under 2025.

Övergången mellan åk 3 och 4 samt undervisning i ämnet svenska

Johanna Lundqvist, Linköpings universitet, samverkar med lärare i Söderköpings universitet. Projektet genomförs från augusti 2024 till juni 2025. Forskningsprojektet, som är pågående, utförs inom ramen för ULF modell 2 och utgör en ettårig samverkan mellan akademi (Linköpings universitet, LiU) och en skola i Östergötland. Det bygger på behov som beskrivits av rektor och lärare. Behovet gäller hur pedagogisk övergång mellan årskurs 3 och 4 kan göras än bättre i relation till undervisning i ämnet svenska. Syftet med det praktikinära forskningsprojektet är att samproducera ett självreflektionsverktyg som behandlar övergång från årskurs 3–4 och undervisning i svenska. Det är också att samproducera kunskap om hållbara strukturer för samverkan mellan akademi och skola. Det praktikinära forskningsprojektet använder sig av dialogseminarium och följer god forskningssed. Följande uppmärksammas särskilt: innebörden i självreflektion och understödjande verktyg, god utbildning för alla, överlämningsamtal, hur resultat från tester och screening används och en utblick till andra skolor och kommuner. Johanna Lundqvist från LiU leder projektet framåt i nära samarbete med den deltagande skolan. Rapporteringen av resultaten kommer att ske genom

presentationer till deltagare, regionen och forskare. Det sker också genom vetenskaplig publikation.

Likvärdig modersmålsundervisning

Kirsten Stoewer leder projektet och samarbetar med tre modersmåls lärare och en utvecklingsledare i Motala kommun. Syftet med projektet är att utforska hur modersmålsundervisningen kan göras mer likvärdigt. Forskaren och lärarna i utvecklingsgruppen har träffats regelbundet för att reflektera över lärarkollegiets behov av kompetensutveckling och identifiera olika aspekter som skulle kunna bidra till en ökad likvärdighet i modersmålsundervisningen. Med utgångspunkten i en tidigare genomförd kartläggning har några delområden identifierats. Bland dessa bestämdes att börja med läraruppdraget och kunskap om styrdokumentet, inklusive läroplanen. Forskaren genomförde en kort föreläsning för hela lärarkollegiet om läroplanens (Lgr 22, Skolverket, 2022) första två övergripande delar, med fokus på värdegrunden, som ska genomsyra all undervisning. Skolans dubbla uppdrag belystes. Föreläsningen följdes av gruppdiskussioner om hur värdegrundsfrågor tas upp i modersmålsämnet. Därefter fick lärarna arbeta individuellt med en läslogg där de skrev ner sina tankar utifrån ett urval av citat från Lgr 22. I nästa fas förelästes om kursplanen i modersmålsämnet, följt av gruppdiskussioner om hur lärarna arbetar med att planera och omsätta det centrala innehållet i kursplanen i praktiken. Preliminära resultat tyder på att de flesta modersmåls lärare uttrycker att de berör värdegrundsfrågor i sin undervisning samt planerar sin undervisning utifrån ämnets centrala innehåll, men att heterogena grupper och ämnets frivilliga status utgör utmaningar.

Ramprojekt

För att kunna skapa större och mer sammanhållna projekt har vi under 2024 fortsatt utveckla ramprojekt. Ramprojektens utformning är inspirerade av STLS (Stockholm Teaching and Learning Studies) och Örebro universitets arbete med den formen. Vid LiU har vi velat utgå från våra två etablerade modeller. Inom ramen för ett ramprojekt ingår således både modell 1- och modell 2-projekt. Januari 2024 påbörjades vårt första ramprojekt baserat på att utbildningschefsnätverket hade identifierat matematikdidaktik som ett prioriterat område.

Modell 1: Aktionsforskningsprojekt med fokus på grundläggande aritmetik i årskurs 2 och 5

Joakim Samuelsson är forskningsledare för projektet och leder det tillsammans med Cecilia Sveider, Linköpings universitet. De samarbetar med medforskande lärare från Linköpings kommun och Valdemarsviks kommun. I Linköpings kommun är det en kommunlektor och en förstelärare och i Valdemarsviks kommun är de två lärare medforskare. Projektet startade januari 2024 och kommer att avslutas december 2025. Syftet med detta projekt är att elever ska tillägna sig centrala kunskaper inom aritmetik,

och utveckla positiva relationer till matematik (inre och yttre motivation, självuppfattning i relation till matematik och matematikångest) samt ett konstruktivt förhållningssätt till lärande i matematik (resilience). För att uppnå detta används en aktionsforskningsmetodik. Cohen, Manion och Morrison (2007) karakteriserar aktionsforskning som en kombination av handling och forskning som syftar till att lösa ett pedagogiskt problem (Skovsmose och Borba 2004).

Aktionsforskning är "direkt relevant för klassrumsundervisning och lärande och ger lärare möjlighet att förbättra sin undervisning och förbättra studenternas lärande" (Stringer 2007, 1). I detta aktionsforskningsprojekt följer vi en aktionsforskningsspiral presenterad av Kemmis och McTaggart (2001). Deras modell ger oss möjlighet att planera, agera och reflektera i en pågående cykel, vilket var viktigt eftersom forskargruppen har haft fyra mätpunkter under året. Genom att reflektera efter varje mätpunkt går det att göra en ny plan, vilket är en avgörande del av handlingsförloppet (jfr. Amador, Wallin och Keehr 2019). På så sätt passar denna metodologi väl ihop med projektets utvecklingsinriktning, där syftet är att försöka utveckla elevernas kunskaper i och förhållningssätt till matematik (jfr. Hand och Rowe 2001).

Modell 2- projekt: Att utveckla undervisning om att jämföra bråk på mellanstadiet

Projektet leds av Cecilia Sveider som har samarbetat med fyra lärare på Hagaskolan i Norrköping under läsåret 2023/24. Studien bygger på tidigare forskning som visar att lärarens professionella utveckling har en positiv inverkan på elevers prestationer. Projektet syftar till att fördjupa lärarnas förståelse för bråk och ge dem effektiva undervisningsstrategier. Projektet genomfördes med fyra mellanstadielärare och deras elever. Lärarna deltog i ett ettårigt projekt där de genomförde lektioner baserade på forskningsbaserade metoder, inklusive användning av tallinjer och Van de Walle's fyra-stegsstrategier för att jämföra bråk. Dessa strategier inkluderar att jämföra bråk med samma nämnare, samma täljare, använda referenspunkter och närhet till en referenspunkt. Studien använde en blandad metodansats med både kvantitativa och kvalitativa data. Eleverna genomgick för- och eftertester för att mäta deras förmåga att jämföra och ordna bråk. Resultaten visade att eleverna hade lättast för att jämföra bråk med samma nämnare och svårast för att jämföra bråk nära eller större än 1. Lärarna genomförde också intervjuer där de reflekterade över sina erfarenheter och hur projektet påverkat deras undervisning och elevernas lärande. Resultaten visade att lärarna utvecklade mer strukturerade och fokuserade undervisningsmetoder. De upplevde också förbättringar i sina professionella färdigheter och elevernas engagemang och prestationer. Projektet främjade också samarbete mellan lärarna, vilket ledde till en mer sammanhållen och stödjande undervisningsmiljö.

Modell 2- projekt: Problemlösning på högstadiet

Projektet har letts av Jonas Ärlebäck Bergman som har samarbetat med lärare på Hagaskolan i Norrköpings kommun. Inriktningen på ULF-projektet kom efter kartläggningen av undervisningsutmaningar att handla om problemlösning i matematik. Projektet har haft två olika fokus relaterat till problemlösning, och under VT2024 arbetades med så kallade Fermi problem. Denna typ av problem karaktäriseras av att vara öppna problem som inte innehåller givna siffror eller specifik information, och att problemlösaren behöver identifiera relevanta kvantiteter, ställa upp en modell och göra rimliga uppskattningar. Ett exempel på ett Fermi problem som eleverna arbetade med är "Hur många steg tar du på en dag?". Lärarnas elever fick lösa Fermi problem som konstruerades i projektet med fokus på att vara intresseväckande och relevanta för eleverna, och eleverna fick även själva formulera egna Fermi problem. Under HT2024 arbetades med Diamantmodellen som är ett strukturerat sätt att angripa mer traditionella problemlösningssuppgifter som man återfinner dem i matematikböckerna och på nationella prov. Modellen, som har amerikanskt ursprung, översattes till Svenska och bearbetades för att passa eleverna på högstadiet. Ett systematiskt sätt att introducera modellen arbetades fram, implementerades och utvärderades. Projektet har samlat, dokumenterat och analyserat såväl utvecklade uppgifter och material, som eleverna och lärarnas erfarenheter.

Beslutat modell 2-projekt: Utveckla elevers kunskaper i aritmetik

Syftet med detta nya projekt är att elever i årskurs 3 på Ekkälleskolan ska tillägna sig centrala kunskaper inom aritmetik och utveckla positiva relationer till matematik. Detta inkluderar både inre och yttre motivation, självuppfattning i relation till matematik, samt att minska matematikångest och främja ett konstruktivt förhållningssätt till lärande (resilience). Projektet bygger på en aktionsforskningspiral enligt Kemmis och McTaggart (2001), vilket innebär att vi planerar, agerar och reflekterar i en kontinuerlig cykel. Lärarna vid Ekkälleskolan arbetar utifrån principer som utkristalliserats under det föregående Modell 1-projektet. Varje vecka diskuterar de tillsammans med en forskare hur veckan har varit och vad som ska tänkas på inför nästa vecka. Forskare kommer att genomföra tester och enkäter med eleverna, samt göra klassrumsobservationer och använda nationella prov i år 3 för att mäta framstegen.

Övriga aktiviteter

Under året har vi haft en extra satsning på att utveckla former för utvecklingsorienterade uppsatser. Detta arbete har genomförts av Anders Hallqvist.

Även detta år har vi anordnat en konferens. ULF, LiU skolsamverkan och två kommuner anordnar en konferens benämnd: Konferens om praktisknära forskning och skola på vetenskaplig grund. I år var Linköpings kommun och Motala kommun medarrangörer. Vid konferensen inbjöds två huvudtalare. De första huvudtalarna beskrev ett avslutat ULF-projekt om Tillgängliga lärmiljöer. De andra huvudtalarna var Inger Eriksson, Sebastian Björnhammer och Ann-Sofie Jägerskog. De pratade om hur

undervisningsutmaningar kan identifieras och hanteras. Utöver det hade vi parallella presentationer både på för- och eftermiddagen. Där presenterades ULF-projekt, men även andra utvecklingsprojekt och praktiktäna forskningsprojekt. På konferensen deltog lärare, skolledare, forskare och lärarstudenter.

Vi har under året fortsatt att arbeta med etikfrågor och då anordnat ytterligare ett etikseminarie.

Projektledaren för ULF har haft erfarenhetsutbyte under våren och hösten för de som leder ULF-projekt. Där har projektledaren lyft centrala ULF-frågor och forskarna har fått diskutera sina erfarenheter och utmaningar rörande att leda dessa projekt. Projektledaren har även gett individuellt stöd till de forskare som har haft behov av det. Det har handlat bland annat om hur praktiktäna forskningsprojekt kan läggas upp eller om att hantera specifika utmaningar som har uppstått.

Särskilda anställningar och uppdrag

I nedanstående tabell (Tabell 1) beskrivs de anställningar och uppdrag som har bekostats av ULF-medel och av de medel som vi tillskjuter från Linköpings universitet.

Tabell 1. Översikt över särskilda anställningar och uppdrag

Typ av anställning	Antal personer	Kommentar/beskrivning/lärdomar
Projektleddare	1	Anja Thorsten har haft 25% fortlöpande och ansvarat för att leda arbetet med ULF på LiU. Från november gick Anja ner till 15 % och då tillträdde Bengt-Göran Martinsson parallellt med 20%. Thorsten avgick sista december.
Forskare, modell 1, vt24	7	Tre projekt (tillgängliga lärmiljöer, pojkars läsning och matematikdidaktik) med 40% vardera som fördelas mellan 2-3 forskare.
Forskare, modell 1, ht24	4	I projektet i matematik delar två forskare på 40%. I projektet om frånvaro delar 2 forskare på 50%.
Forskare, modell 2	17	10 % under 1 år, forskaren leder ett forsknings- och utvecklingsprojekt på en skola. Flera av dessa forskare har haft uppdraget under delar av året. I vissa fall delar två forskare på 10%.
Kommunikatör	1	10 %. Kommunikatören har ansvarat för att bygga upp hemsidan, skapa spridningskanaler samt arbeta med konferensen.

Erfarenheter av arbetet med ULF

Nedan beskrivs de övergripande erfarenheter vi har gjort under 2024 i vårt arbete med ULF.

Aktiviteter för att bedriva och stärka praktikinära forskning utifrån förskolan/skolans behov

Genomgående drivs ULF-arbetet utifrån att det ska utgå från de behov som finns i förskola/skola. Det genomsyrar alla våra modeller.

Modell 1: De projekt som har genomförts och som nu genomförs som modell 1- projekt har varit framgångsrika och bidrar till att generera forskning med relevans för skola och utbildning. För att ytterligare förbättra modellen har följande frågor diskuterats:

- Vi har fortsatt diskussionen om hur modell 1-projekt ska initieras och då landat i att utbildningschefsnätverket är det sammanhang som i nuläget är mest lämpligt. Kommunerna vill inte ha för många olika mötesarenor och sedan en medlem i utbildningschefsnätverket också deltar i styrgruppen har samarbetet förbättrats och förenklats. Däremot är en utmaning att utbildningscheferna är långt från det faktiska arbetet med elever i klassrummet. Detta gör att det är viktigt att de får tid att samarbeta internt i kommunen för att de ska kunna beskriva vilka utmaningar de har och var de ser behov av praktisk forskning. Framåt kan det vara bra att stötta kommunerna i att inte bara utgå från de riktigt stora frågorna, utan att även kommunicera med olika typer av ämnesdidaktiska grupper inom kommunen.

Modell 2 går att ansöka vid två tillfällen per år, 15 november och 15 mars. Det brukar finnas fler ansökningar än det finns projekt. Där har vi gjort en förändring och ska framöver bara ha en ansökningstid per år (10 februari). Följande frågor har diskuterats:

- I nuvarande form har det inte gått att ansöka om ett forskningsprojekt där en forskare är med och skriver ansökan. Anledningen har varit att det har varit viktigt att utgångspunkten är de utmaningar som finns i skolan och inte de intressen forskare kan ha. Vi har dock beslutat att det ska vara möjligt att ansöka till modell 2 både med och utan en forskare i ansökan. Detta kan resultera i att ansökningarna blir olika väl utvecklade, eftersom forskare har en större vana vid att skriva ansökningar än lärare har. Därför kommer detta att tas hänsyn till vid bedömningarna av ansökningarna. I de fall det är en forskare med i ansökan så är ändå intentionen att behovet kommer från skolan och att det inte är forskarens egna forskningsintressen som styr ansökan.
- Vi har under 2024 startat två modell 2-projekt som bygger vidare på ett modell 1-projekt. Det har visat sig att lärare/ förskollärare som deltagit i ett ULF-projekt lättare kan identifiera och beskriva nya forskningsbehov.

Modell 3, ramprojekt, har ökat möjlighet att fånga upp de utmaningar och behov som finns i praktiken. När forskare samarbetar med lärare så kan forskaren hjälpa lärarna att mejsla ut och formulera de forskningsbehov som finns, vilket kan resultera i nya projekt.

Skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktisk forskning och verksamhetsutveckling

De beskrivna modellerna utgör i sig strukturer som blir alltmer inarbetade. Det gör att det blir en långsiktighet i arbetet med ULF. I vårt arbete är en utgångspunkt strukturer

som finns i andra sammanhang, såsom SUV, LiU externt skolsamverkansråd och utbildningschefsnätverket. Under året har samarbetet med LiU skolsamverkan fortsatt och vi har identifierat vilka frågor som passar för ULF, vilka som passar för LiU skolsamverkan och när de båda instanserna bör samarbeta.

Under 2024 har vi tillsatt en person som arbetar med uppsatser som är praktiska. Dessutom har två speciallärarstudenter påbörjat uppsatsskrivande inom ramen för Frånvaro-projektet.

Erfarenheter av att teckna avtal

Under 2024 har vi tecknat flera avtal, se tabell 2. Under året har också vissa avtal som tecknades under 2022 och 2023 varit aktiva. Tidigt i kommunikationen med kommuner och skolor har projektledaren för ULF klargjort vilka förväntningar som finns på deltagande i projektet. Kommunen/ skolan har sedan fått bekräfta via mejl att de kan säkerställa att lärare kan delta under projektiden. Först därefter har projektet gått vidare i processen och forskare har rekryterats. Detta har gjort att ramarna har varit klara långt innan avtalet skrivs. I ett fall under 2024, för en kommun i modell 1, har projektledaren för ULF behövt ingripa eftersom kommunen inte såg till att det fanns två medforskande lärare, vilket var det som stod i avtalet. Detta löstes under hösten, men det tog ganska lång tid innan kommunen ordnade två personer.

Tabell 2. Tecknade avtal under året

Projektnamn (projektid)	Modell	Skolhuvud man	Antal medforsk ande verksam ma	Antal medforskande från akademi	Problembeskrivning /forskningsfråga/etc .
Problematiskskolfrånvaro	1	Linköpings kommun, Motala	10	2	Syftet med projektet är att utveckla arbetet med

		kommun, Söderköpings kommun, Kinda kommun och Åtvidabergs kommun			problematiske skolfrånvaro för att främja skolnärvaro genom tidiga insatser.
Läsförståelse på mellanstadiet	2	Borensberg, Motala kommun	5	1	Öka elevernas förmåga att läsa och förstå korta okända texter.
Att arbeta med guidad lek inom naturvetenskap på förskolan	2 (bygger vidare på ett modell 1-projekt)	Motala kommun	4	2	Förskolepersonalen arbetar med olika språkutvecklande aktioner där handdockor används inom guidad lek för att stödja barns deltagande i olika former av kunskapande (narrativa och paradigmatiske) och språkande.
Att arbeta med guidad lek inom matematik på förskolan	2 (bygger vidare på ett modell 1-projekt)	Motala kommun	4	2	Syftet är att utforska hur förskolan kan arbeta med sortering och rumsuppfattning inom matematik.

En skolas arbete med särskilt begåvade elever	2	Linköpings kommun	4	1	Syftet med det praktiknära forskningsprojektet är att samproducera en nulägesbeskrivning med fokus på undervisning och insatser som riktar sig till elever som har en särskild begåvning eller
---	---	----------------------	---	---	---

					motsvarande, till exempel elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling
Hälsofrämjande arbete på skola och fritidshem	2	Rimfors skola, Kinda kommun	6	2	Målsättningen med projektet är att skapa möjlighet för alla elever att delta i organiserade rastaktiviteter samt att få till en fungerande rastbod.
Öka elevers delaktighet och skapa meningsfullhet i komplexa samhällsfrågor om hållbarhet på gymnasiet	2	Linköpings kommun	3	1	undersöker projektet vad som händer när ett ämnesinnehåll inom kemi och biologi behandlas som en komplex samhällsfråga där undervisningsmetoden vid sidan av faktakunskaper också lägger vikt vid känslor och agens
Skolhund på gymnasiet	2	Realgymnasiet, Norrköpings kommun	3	1	Syftet med denna studie är att utvärdera effekterna av social tjänstehund på gymnasieelevers motivation och akademiska prestationer genom att titta på elevernas närvaro och betygsnivå under ett år med tillgång till skolhund.

Övergången mellan åk 3 och 4 samt undervisning i ämnet svenska	2	Söderköpings kommun	5	1	Syftet forskningsprojektet är att samproducera ett självreflektionsverktyg som behandlar övergång från årskurs 3–4 och undervisning i svenska.
Arbetsätt och strukturer för NPF-elever inom Komvux	2	Norrköpings kommun	6	1	Studien syftar till att undersöka vad som kan ge ökad närvaro och högre studieprestation bland elever med NPF på Komvux och även vad som kan möjliggöra för dem att komma vidare till studier eller yrkesverksamhet
Övergången mellan åk 3 och 4 i svenskundervisningen	2	Söderköpings kommun	6	1	Syftet med det praktiktäna forskningsprojektet är att samproducera ett självreflektionsverktyg som behandlar övergång från årskurs 3–4 och undervisning i svenska.
Likvärdig modersmålsundervisning	2	Motala kommun	4	1	Syftet med projektet är att utforska hur modersmålsundervisningen kan göras mer likvärdigt.
					undervisningen kan göras mer likvärdigt.

Erfarenheter av spridning av resultat

Under året har vi fortsatt arbetet med spridning i relation till de projekt vi genomför. Den konferens som årligen ordnas av ULF, LiU skolsamverkan och två kommuner är en obligatorisk spridningsarena för alla ULF-projekt. Där sprids resultaten till verk-samma lärare, lärarstudenter och forskare. Även andra intressenter har deltagit, till exempel Skolverket. Utöver det har ett några vetenskapliga artiklar publicerats, samt flera är inskickade till tidskrifter för granskning. Venue har alltmer etablerats som en skriftlig spridningsarena för ULF- forskning och där publiceras resultat från de flesta modell 2-projekt. Även modell 1- projekten brukar publicera delar av sina resultat i Venue. ULF-projekten använder dessutom ofta lokala spridningsarenor i de olika kom-munerna, tex via studiedagar, konferenstid eller skriftliga kanaler. Vissa projekt delar också fortlöpande med sig av erfarenheter i bloggformat. Under hösten hade forskarna i modell 1-projekten om Tillgängliga lärmiljöer och Pojkars läsning haft 5% för att fort-sätta samarbete och spridning av resultaten i de kommuner där projekten genomfördes samt i regionen. I tabell 3 syns en sammanställning av de spridningskanaler vi har an-vänt.

Tabell 3 Lista över typer av "spridningsformat"

	antal	Ev. kommentar/beskrivning/lärdomar
Egen konferens (Konferens om praktknära forskning och skola på vetenskaplig grund)	1	Konferensen är digital och ordnas av ULF, LiU skolsamverkan tillsammans med två kommuner. Detta år samverkade vi med Motala kommun och Linköpings kommun.
Deltagande i övriga konferenser	4-5	Flera av projekten har presenterats på vetenskapliga konferenser under 2024
Populärvetenskapligt	6	Resultat från modell 2-projekt publicerade i Venue
Vetenskapliga artiklar	4 (4)	Fyra publicerade artiklar och flera artiklar är insända för granskning.
Skolors spridningsarenor		Inom alla projekt har skolorna spridit resultat och erfarenheter internt på skolan. I vissa fall har de även spridit resultat på nätverksträffar, konferenser och dylikt inom regionen.
Bloggar mm		Flera projekt har haft bloggar.

Övrigt av intresse

Under denna punkt finns det tre områden som vi vill lyfta fram: Arbetet med den nya noden, etikdiskussioner samt en uppföljning av målen för 2024.

Nya noden

Under 2024 har arbetet med den nya noden etablerats. Den nya noden består av Uppsala universitet, Örebro universitet samt Mälardalens universitet och kommer att vara verksam från och med januari 2025. Vi har haft två internat under våren och två under hösten. Vid dessa träffar har främst samarbetsformer och avtal diskuterats. Under slutet av 2023 togs beslut om att det framtida kansliet ska vara på Linköpings universitet. Under året har därför LiU byggt upp en organisation för detta där bland annat en kanslichef har utsetts.

Etikdiskussioner

Även under år 2024 har vi fört många diskussioner runt etiska frågor i praktisk forskning. Det har framför allt gällt frågor som handlar om när en etikprövning behövs samt sampublicering med lärare. ULF bidrog därför till ett seminarium där dessa frågor diskuterades utifrån presentationer av Jonas Hallström och Fredrik Jepsson, som båda har stor erfarenhet och kunskap i etikfrågor i forskning.

Uppföljning av målen för 2024

Innehållet i målen har berörts i den tidigare delen av rapporten. Här ges enbart en kortfattad kommentar till de mål vi arbetade med under 2024:

1. Uppmuntra till fler ämnesdidaktiska projekt. Vi ser att många förslag till projekt både i modell 1 och 2 handlar om skolövergripande frågor. Det gör att undervisningsutmaningar inom specifika ämnen och årskurser riskerar att hamna i bakgrunden. Vi kommer att arbeta för att dessa forskningsområden ska få mer utrymme som ULF-projekt.

Detta har framför allt fått utrymme inom ramprojektet i matematik, men vi ser även att det har kommit in något fler ämnesdidaktiska modell 2-projekt.

2. Starta samarbete med kommunlektorer i regionen och etablera kontakter med dem.

Numera är Pether Sundström, som är kommunlektor i Linköpings kommun, med i styrgruppen. Detta möjliggör att det perspektivet finns med i ULF-arbetet. Vi avser dock att bredda detta samarbete även till andra kommunlektorer.

3. Utveckla lärarutbildningens koppling till ULF

Anders Hallqvist har haft detta uppdrag. Hans fokus har legat på att utveckla formen för uppsatser inom olika lärarutbildningar.

4. Utveckla formen för ramprojekt ytterligare

Det pågående ramprojektet i matematik fungerar väl. Inom ramen för det har två modell 2-projektets genomförts. Dessutom har ett nytt modell 2-projekt initierats baserat på det pågående modell 1-projektet identifierades ett nytt område med behov av ytterligare forskning.

5. Nå ut till alla kommuner i regionen

Detta är ett pågående arbete där vi använder de kanaler vi har för att nå ut till alla kommuner. Vi ser att kommuner som deltagit i ULF-projekt gärna vill genomföra fler projekt. Några kommuner har fortfarande inte varit engagerade inom ULF. En fråga som uppstår handlar om vilket som är viktigast: att alla kommuner är med eller att det främst blir hög kvalitet på forskningen som genereras.

6. Skapa ett nytt ansökningsunderlag för modell 2 och stötta skolor i ansökningsprocessen och i att avgränsa ett forskningsområde

Vi har skapat ett nytt ansökningsunderlag för modell 2 som används i nästa ansökningsomgång.

7. Ytterligare utveckla samarbetet med nya noden

Detta samarbete har etablerats.

8. Förbereda för att sköta kansliet i nya noden, nod Öst, vilket startar i januari 2025

Kansliet är på plats och redo att starta.

Utvecklingsområden 2025

Under 2025 kommer vi att fortsätta arbetet med våra modeller och med det generella arbetet med ULF. Vi kommer särskilt att prioritera en utveckling av följande områden:

1. Uppmuntra till fler ämnesdidaktiska projekt. Vi ser att många förslag till projekt både i modell 1 och 2 handlar om skolövergripande frågor. Det gör att undervisningsutmaningar inom specifika ämnen och årskurser riskerar att hamna i bakgrunden. Vi kommer att arbeta för att dessa forskningsområden ska få mer utrymme som ULF-projekt.
2. Starta samarbete med kommunlektorer i regionen och etablera kontakter med dem
3. Utveckla lärarutbildningens koppling till ULF
4. Utveckla formerna för hur projekt inriktas och implementeras
5. Nå ut till alla kommuner i regionen
6. Utveckla och implementera en hållbar beslutsstruktur för ULF-Linköping inom ramen för utbildningsvetenskap
7. Tillsammans med övriga hubbar i Öst-noden utveckla former för samverkan.
8. Arrangera den årliga praktiktäta forskningskonferensen som en nodgemensam konferens 2025.